ХАЙ ЖИВЕ ЗЛУКА ФАРМЕРІВ І РОБІТНИКІВ!

Фармерське Життя

THE FARMER'S LIFE

Виходить кожної середи — Published every Wednesday

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man., Canada

Адреса: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man., Canada

РІК XIII. Ч. 17 (630). СЕРЕДА, 28 КВІТНЯ 1937. WINNIPEG, MAN. WEDNESDAY, APRIL 28th, 1937. No. 17 (630). VOL. XIII

ЖІНКИ В ПОЛЬЩІ ДОПОМОГЛИ ВИГРАТИ СТРАЙК

Міхаиковіце, Польща, 17 квітня. — 1,600 шахтарів забарикадувалися глибоко під землею в шахті, вийшли на голодовий страйк і в короткому часі добилися перемоги, — підвишки заробітної плати, — після того, як жінки і діти влаштували бойову демонстрацію перед помешканнями урядників. В Польщі зараз страйкує біля 100,000 робітників в різних індустріях.

ПЛАН ДРУГОЇ П'ЯТИРІЧКИ В СРСР ВИКОНАНО

МОСКВА, 25 квітня. — Вчера вечером радянський уряд проголосив, що всі вимоги другого п'ятирічного плану відносно індустрії взагалі і залізничної транспортації зокрема, виконано.

МОЛОЧНА РАДА ДЛЯ МАНІТОБИ

В останніх днях перед своїм закінченням, манітобський парламент ухвалив законопроект про запровадження молочної ради в Манітобі. Молочна рада буде мати необмежену силу в регулюванні продукції молока, в його дистрибуції і продажі в різних частинах Манітоби.

СНІГОВА БУРЯ В МАНІТОБІ

Вінніпег, 26 квітня. — В суботу пополудні Манітобу навістила одна з найбільших весняних снігових бурів в історії Манітоби. У Вінніпегу впало 7 цалів снігу. Сильний вітер, зі скорістю 30 миль на годину, віяв снігом, як серед зими. Всі дороги в Манітобі засипані сніговими навалами. Багато людей мусіли ночувати в суботу вечером у своїх автах на дорозі. Буря охопила на захід тільки до Портеджа-ла Прейрі. В Давфині була гарна весняна погода і сонце ясно світило.

В Норт Дакота, Сполучені Штати Америки, ця снігова буря набрала ще грізніших розмірів, як у Манітобі.

АНГЛІЯ И БЕЛЬГІЯ КУПУЮТЬ КАНАДСЬКУ ПШЕНИЦЮ

Англія й Бельгія недавно закупили велику кількість канадської пшениці. Звідомлення з Антверпу, Бельгія, доносять, що там є великий попит на пшеницю.

ПАРЛАМЕНТ САСКЕЧЕВАНУ ЗАКІНЧИВ СЕСІЮ

В п'ятницю, 16 квітня, закінчилася сесія саскечеванського парламенту, яка тривала 9 тижнів.

Перед закінченням сесії ухвалено законопроект про запровадження 2-процентового податку від споживчих товарів для покриття коштів освіти. Проти законопроекту голосували тільки сісіефні посли, які становлять офіціяльну опозицію в провінціональному парламенті Саскечевану.

Боротьба в Іспанії і Події Довкола Неї

ПРИБУЛА ПОЖИВА ДО БІЛЬБАО

НАСЕЛЕННЯ МІСТА ВІТАЛО ПРИБУВШІ КОРАБЛІ

Під охороною англійської ескадри на відкритім морю та під охороною іспанського урядового травлера "Біская", який перебрав охорону, віддалі трьох миль від берегів Іспанії, три британські пароплави "Мек-Грегор", "Гемстерлі" і "Степбрук", навантажені харчовими продуктами, пробилися через блокаду і прибули до іспанського порту Більбао. Радісне населення висипалося на побережжя моря і влаштувало прибувшим кораблям величаве прийняття. Радість населення збільшилася, коли прийшла відомість, що четвертий пароплав з поживою пробився через блокаду і прибув до міста Хіхон.

БУНТІВНИЧІ ВИСТУПИ У ФАШИСТСЬКІЙ АРМІЇ

На фронті Кордоби збунтувалася ціла компанія фашистського війська, в числі 175 солдатів, повбивала своїх офіцерів і вповності перейшла на сторону лоялістів.

ДОКУМЕНТ ПІЛОТА ВИЯВЛЯЄ ЛОМАННЯ УГОДИ

На північному фронті Іспанії урядові сили залапали в полон з підстріленого аероплана фашистського пілота. Зі знайдених біля нього документів виявляється, що його ім'я є Ганс Собоска. Його паспорт видано в Берліні під датою 4 квітня. 6 квітня він був в Римі, а 8 квітня прибув до Севільї.

Німеччина і Італія, хоч погодилися на спинення посилки війська до Іспанії, дальше його посилають.

НІМЕЧЧИНА ПОСИЛАЄ ОТРУЙНІ ГАЗИ

Велике обурення серед іспанського народу викликало повідомлення про те, що Німеччина висилає отруйні гази фашистським заколотникам для знищення іспанського народу. З цього приводу іспанський уряд заявив, що він негайно візьметься до всіх можливих засобів ведення війни, якщо заколотники будуть вживати отруйні гази проти урядових військ. Одночасно уряд заявив, що він не має наміру починати боротьбу отруйними газами.

РОЗБИЛИ ГНІЗДО АРТИЛЕРІЇ

УРЯДОВА ПІХОТА ПРОЧИСТИЛА ПЕРЕДМІСТЯ УСУРА

Підшукавши гніздо фашистської артилерії урядова артилерія сильним вогнем примусила замовчати її минулого четверга. Протягом 11 днів фашистська артилерія бомбардувала мешкальні і бизнесові дільниці Мадріду, зруйнувала багато будинків і вбила понад 200 чоловік цивільного населення та багато-ранила. Вогонь урядової артилерії промостив шлях для піхоти до прочищення заколотників з передмістя Усура.

Бомбардування Мадріду було найтящим від часу фашистського заколоту. Гарматні нападали на місто що дві-три мінути, а часом і частіше.

ЩЕ ОДНЕ РОЗСЛІДЖЕННЯ

Антоні Іден, секретар закордонних справ Вел. Британії заявив в парламенті, що британський уряд розслідкує звідомлення, що з Німеччини до Іспанії вислано трійлиний газ. Чи вийде яка користь з того розслідження для іспанського народу?

БУДУТЬ ВИСИЛАТИ ХУДОБУ В ЗАХІДНУ КАНАДУ

К. Г. Борнс, управитель Борнс Бродерс, торгівців худоби, заявив минулої середи, що цього року треба буде вислати велику кількість худоби з Манітоби й Онтеріо до Алберти й Британ Коломбії тому, що там відчувається брак худоби. Це перший раз за останніх 15 років що треба висилати худобу зі сходу Канади на захід. Певне число худоби вже вислано з Вінніпегу до Келгарі. Більше буде вислано в скорому часі.

ЗАПОВІДАЮТЬ БОРОТЬБУ ПРОТИ НАЦІЗМУ

З Парижу звідомляють, що там визначні німецькі емігранти, відомі в цілому світі, зараз виробляють плани для сформування "Німецького народного фронту" для боротьби проти нацизму (німецького фашизму). Вони планують висилати до Німеччини пропагандистську літературу для розповсюдненням з підпілля.

ПОРОЗУМІЛИСЯ В СПРАВІ ДОПОМОГИ АЛБЕРТІ

Оттава, Онт., 26 квітня. — Представники албертійського уряду, Лусієн Мейнард, міністр муніципальних справ, і Солочлов, провінціональний скарбник, прийшли до порозуміння з представниками домініального уряду в справі допомоги для Алберти. Умови порозуміння будуть виявлені аж після того, як албертійський уряд затвердить їх.

ВЕРИГІНА ЗАСУДЖЕНО НА ТРИ МІСЯЦІ ТЮРМИ

Минулої п'ятниці в Кестлгар, Б. К., засуджено Петю Веригіна, спиритуального провідника 20 тисяч духоборів в Канаді, на три місяці тюрми з тяжкою працею і $75.15 грошевої кари за волокитство і за необережну їзду автом.

ДОЩ У ЗАХІДНІЙ КАНАДІ

Вінніпег, Ман. — Минулої середи і четверга у цілій Західній Канаді падав дощ, який значно збільшив вогкість землі і вливнові надії для фармерів. В деяких місцевостях падав сніг разом з дощем.

В Алберті в деяких місцевостях впало біля один цаль дощу. Найбільше дощу в Алберті впало в північній і центральній частинах. В південній частині було менше, але й тут землю добре змочено.

В Саскечевані також найбільше дощу було на півночі. В південній частині його майже не було.

В Манітобі дощ падав в всіх частинах провінції. В Брендоні було майже один цаль дощу.

ЗГИНУВ ПІД ФРЕЙТОМ

Пробуючи вчепитися фрейта, який був у русі, в Аран, Саск., А. Чепі Каквей з Пелі, Саск., впав під колеса вагонів і згинув на місці.

ЗІЗНАННЯ ГОЛОВИ МАНІТОБСЬКОГО ПУЛУ ПЕРЕД КОМІСІЄЮ ТОРЖОНА

В понеділок, 19 квітня, перед комісією Торжона, яка тепер засідає в Келгарі, Алта., зізнав Павл Бредт, президент манітобських пулевих елевейторів. В своїм зізнанні він широко розповів історію, мету й досягнення канадського пшеничного пулу.

Відповідаючи на питання Р. Б. Миликена, адвоката Саскечеванського пшеничного пулу Бредт сказав, що успіхи Канадської пшеничної ради в 1919-20 роках в продажі пшениці показали канадським фармерам, що продаж пшениці на майбутні ціни (фючерс систем) не є корисна. Коли тодішна пшенична рада була розв'язана, фармери почали, після невдалих спроб відновлення пшеничної ради, організувати пшеничний пул для колективної продажі своєї пшениці.

Саскечеванський пшеничний пул зараз має 1,085 елевейторів, албертійський 429, а манітобський 153, — заявив Бредт.

Комісія Торжона, яка розслідкує пшеничне питання в Канаді, відбула вже свої засідання у Вінніпегу, Ванкувері, Едмонтоні, а тепер вона засідає в Келгарі.

ПШЕНИЧНИЙ ПУЛ В САСКЕЧЕВАНІ МАТИМЕ ШИРШІ ПРАВА

На сесії саскечеванського парламенту ухвалено законопроект в користь Саскечеванського пшеничного пулу, який надає право пшеничному пулові вкладати свій резервний фонд в кооперативні підприємства, які є засновані на основі різних кооперативних законів або на основі спеціального провінціонального чи домініального статуту. Але цей законопроект не ввійде в силу до того часу, поки міністр рільництва не дістане резолюції, ухваленої найменше двома третіми делегатів на слідуючому загальному мітингу членів пулу, яка б заявилася за таким вкладанням грошей пулу в інші кооперативні підприємства.

Усі члени пулу мусять бути писемно повідомлені найменше 30 днів перед мітингом, щоб вони були добре ознайомлені зі змінами.

Оригінальний законопроект пропонував необмежене право для пулу вкладати його резервний фонд в різні кооперативи, або інші торговельні підприємства. Але його змодифіковано до повище наведених розмірів.

М. Островський

ЯК ГАРТУВАЛАСЯ СТАЛЬ

РОМАН У ДВОХ ЧАСТИНАХ

ЧАСТИНА ДРУГА

Розділ Перший

(23.) *(Продовження).*

Через чверть години озброєний батальйон вистроївся в дворі школи.

Жухрай повільно повів очима по непорушних рядах батальйону.

За три кроки поперед строю — два в ременях: комбат Мінайло — високий велетень, уральський ливарник, і поруч — комісар Яким. Ліворуч — взводи першої роти. Два кроки спереду — двоє: комроти Школенко і політрук Устиновіч. За їхніми спинами зімкнутий ряд.

Мовчазні ряди комуністичного батальйону. Триста багнетів.

Федір подав знак.

Пора виступати.

* * *

Триста ішли безлюдними вулицями.

Місто спало.

На Львівській проти Дикої вулиці, батальйон обірвав крок. Тут починались його дії.

Без шуму оточували квартали. Штаб розташувався на східцях магазину.

Згори Львівською, з центру, освітивши шосе прожектором, скотився автомобіль. Коло штабу загальмував.

Літке привіз свого батька. Комендант зіскочив на брук і кинув кілька уривчастих фраз синові по-латиському. Машина рвонула вперед і миттю зникла в повороті на Дмитрівську. Гуго Літке ввесь у зорі, руки рвуть рульове колесо праворуч, ліворуч.

Ага! — ось де згодилася його, Літкова, відчайдушна їзда. Нікому в голову не прийде припаяти йому дві ночі арешту за шалені віражі." — і Гуго літав вулицями, як метеор.

Жухрай, якого молодий Літке за мить перекинув з одного кінця міста на другий, не міг не висловити своєї похвали.

— Коли ти, Гуго, при такій їзді сьогодні нікого не угробиш, завтра дістанеш золотий годинник.

Гуго торжествував.

— А я думаль сутка десат арест получаль за віраж...

Перші удари були направлені на штаб-квартири змовників. В особливий відділ були доставлені перші арештовані й узяті документи.

На Дикій вулиці, в завулку, з такою самою дивною назвою, в будинку № 11 жив якийсь тип під прізвищем Цюберт. За *відомостями ЧК він відігравав немалу роль у білій змові.* У нього зберігалися списки офіцерських загонів, які повинні були оперувати в районі Подолу.

Сам Літке приїхав на Дику для арешту Цюберта. В квартирі звікнами в сад, відокремлений стіною од колишнього жіночого монастиря, Цюберта не найшли. Він цього дня, як казали сусіди, не вертався. Зроблено було трус, разом з скринькою ручних гранат найшли списки й адреси. Наказавши поставити коло дверей і в саду вартових, Літке сів до столу переглянути найдений матеріал.

Вартовий у саду — молодий курсант. Йому видне освітлене вікно. Неприємно стояти самому тут, у кутку. Моторошнувато. Йому наказано стежити. Але звідси далеко до заспокійливого світла вікна. А тут іще чортів місяць так рідко світить. У темряві кущі здаються живими. Багнетом мацає курсант навкруги — порожньо.

"Для чого мене поставлено тут, однаково ж на стіну ніхто не вибереться — висока. Підійти хіба до вікна подивитись?' — подумав курсант і, ще раз оглянувши гребінь стіни, вийшов із кутка, де пахло цвіллю. Коло вікна зупинився. Літке швидко збирав папери, готуючись вийти з кімнати. В цей час на гребені стіни з'явилася тінь. Людині з гребеня видно вартового коло вікна, і того, другого, в кімнаті. З кошачою спритністю тінь перебралась на дерево, потім на землю. По-кошачому підкралась до жертви, замахнулась, і впав, як повалене на землю поліно, курсант. По ручку загнав у шию вбивця лезо морського кортика.

Постріл у саду струмом ударив людей, що оточили квартал.

Гуркочучи лобітьми, до будинку бігло шестеро.

Мавши залитою кров'ю головою на стіл, сидів у кріслі мертвий Літке. Скло у вікні розбито. Але документи ворог не виручив.

Коло монастирської стіни заспішили постріли. Це убивця, стрибнувши на вулицю, кинувся бігти на Лук'янівські пустирі, відстрілюючись з обох рук. Не втік. Догнала чиясь куля.

Цілу ніч ішли загальні труси. Сотні незаписаних у домових книжках людей з підозрілими документами, з чималим запасом зброї та патронів, було виряджено в ЧК. Там працювала відбиральна комісія — сортувала.

В деяких місцях був збройний опір. На Жилянській вулиці, під час трусу в одному домі, був убитий на смерть Антось Лебедев.

Солом'янський батальйон утратив цієї ночі п'ятьох, а в ЧК не стало Яна Літке, старого більшовика, вірного вартового Республіки.

Констатовано було відвернуте.

Цієї ж ночі в Шепетівці взяли попа Василія з дочками й усю іншу братію.

Взялася тривога.

Новий ворог загрожував місту — парліч на стальних шляхах, а за ним лютий холод.

Хліб і дрова вирішували все.

Розділ Другий

Федір у роздумі вийняв із рота коротеньку люльку й обережно помацав пальцем горбик попелу. Свічка згасла.

Синий дим од десятка цигарок крутився хмарою нижче матових плафонів над кріслом Русульбаса. Як у легкому тумані видні обличчя людей за столом і в кутках кабінету.

Поруч з Русульбасом навалився грудьми на стіл Токарєв. Старик з пересердя щипав свою борідку, зрідка косив оком на низькорослого, лисого чоловіка, високий тенорок якого продовжував петлювати багатомовними, порожніми, як висмоктане яйце, фразами.

Яким піймав косий погляд слюсаря, і згадалося дитинство: був у них забіяка півень "Вибий око". Він так само поглядав перед наскоком.

Другу годину тяглося засідання Губкому партії. Лисий чоловік був головою залізничного Лісного комітету.

Ворушачи проворними пальцями купу паперів, лисий скоромовкою строчив:

— ... І от оці об'єктивні причини не дають можливості виконати рішення Губкому і правління залізниці. Повторюю, що й через місяць ми не зможемо дати більше чотирьохсот кубометрів дрів. Ну, а завдання на сто вісімдесят тисяч кубометрів, це... — лисий добирав слово, — утопія.., сказав і причинив маленький ротик ображеною складкою губ.

Мовчанка здавалась довгою.

Федір постукав нігтем об люльку, вибиваючи попіл. Токарєв розбив мовчанку горловим перехватом баса:

— Тут і жувати нічого. В Залліскомі дров не було, нема і надалі не сподівайтеся. Так, чи що?..

Лисий двигнув плечем.

— Вибачте, товаришу, дрова ми заготовили, але відсутність гужого транспорту... — Чоловічок захлинувся, витер смугастою хусточкою, наче поліровану, лисину, довго не міг потрапити рукою вкишені і, нарешті, засунув хусточку в портфель.

— Що ж ви зробили для доставки дров?.. Адже з моменту арешту керівних спеціалістів, заплутаних у змові, минуло багато днів, — спитав із кутка Демейко.

Лисий повернувся до нього:

— Я тричі сповіщав правління залізниці про неможливість без транспорту...

Токарєв зупинив його:

— Це вже ми чули, — уїдливо хмикнув слюсар, кольнувши лисого ворожим поглядом. — Ви що ж, нас за дурнів вважаєте?..

Від цього запитання слюсаря у лисого по спині забігали мурашки.

— Я за дії контрреволюціонерів не відповідаю... Керую Залліскомом знедавна, до того працював на ділянці, — вже тихо відповів лисий.

— Але ви знали, що роботу провадять далеко від залізниці? — спитав Яким.

— Чув, але я не міг указувати начальству на ненормальності на чужій ділянці...

— Скільки у вас службовців? — запитав голова радпрофу, підводячи свою важку, кошляту голову з спинки крісла.

— Щось із двісті.

— По кубометру на дармоїда в рік! — люто сплюнув Токарєв.

— Ми всьому Залліскому даєм ударний пайок, одриваєм у робітників... А ви чим займаєтесь?.. Куди ви діли два вагони борошна, дані вам на доставку дров? — продовжував голова радпрофу.

Лисого засипали запитаннями, а він відштовхувався від них, як од настирливих кредиторів, що вимагають оплати векселів. В'юном вислизав від прямих відповідей. Нутром чув наближення небезпеки. З полохливою нервозністю бажав тільки одного: якнайшвидше вийти звідси, туди, де до ситої вечері чекає його, марнуючи вечір за романом Поль де-Кока, не стара ще жінка.

Вслухаючися в відповіді лисого, Федір писав на блокноті:

"Я думаю, цю людину треба перевірити глибше. Тут не звичайне неуміння працювати. У мене вже є дещо про нього... Давай припинемо з ним розмови, — хай забирається, і візьмемось до справ."

Русульбас прочитав передану йому записку і кивнув Федорові.

Жухрай підвівся й вийшов у прихожу до телефона.

Коли він повернувся, Русульбас читав кінець резолюції:

"...Зняти керівництво Залліскому за явний саботаж. Справу про лісорозробку передати слідчим органам."

Лисий чекав гіршого. Правда, зняття з роботи за саботаж ставить під сумнів його благонадійність, але це дрібниця, а справа на Боярці — ну, за це він спокійний, це не на його ділянці... Фу, чорт, йому здалося, що ці до чогось докопалися...

Збираючи в портфель папери, уже майже заспокоєнний, сказав:

— Що ж, я безпартійний спеціаліст, і ваше право мені не довіряти. Але моя совість чиста і, коли я не зробив чого, то тільки тому, що не зміг...

Йому ніхто не відповів. Лисий вийшов, поспішно спустився по сходах і з полегшенням одчинив двері на вулицю.

— Ваше прізвище, громадянине?.. — спитав його чоловік у шинелі й шлемі.

Обірвалося серце, пройняв:

— Чер...вицький.

В кабінеті Русульбаса, над великим столом щільно скупчились тринадцять.

— Ось, бачите... — надавив пальцем розгорнуту карту Жухрай. — Це — станція Боярка, за шість верств лісорозробка. Тут складено в штабелі двісті десять тисяч кубометрів дров. Тут вісім місяців працювала Трудармія, витрачено безліч сили, а в наслідок — зрадництво, залізниця і місто без дров. Їх треба підвозити за шість верств до станції. Для цього треба не менш як пять тисяч підвід упродовж цілого місяця, та й то за умови, коли будуть робити по два кінці на день. Найближче село — за п'ятнадцять верств. А до того, в цих місцях розгулює Орлик із своєю бандою... Розумієте, що тут зроблено?.. Дивіться, — на плані лісорозробка повищ, де була початися ось де і йти до вокзалу, а ці негідники повели її в глебочінь лісу. Розрахунок вірний: не зможем підвезти заготовлених дров до колій. І справді, нам і сотні підвід це добути. Ось де вони нас ударили... Це не менше за повстанком.

Стиснутий кулак Жухрая важко ліг на наочений папір.

Кожному з тринадцятьох ясно уявився весь жах того, що насувалося й про що Жухрай не сказав. Зима під дверима. Лікарні, школи, установи й сотні тисяч людей під владою холоду, а на вокзалах — людський мурашник і поїзд раз на тиждень.

Кожен напружено думав.

Федір розтулив кулак.

— С один вихід, товариші: збудувати за три місяці вузькоколійку від станції до лісорозробок. Сім верст. З цим раз-рахунком, щоб уже через півтора місяця вона була доведена до початку зрубів. Я цим ділом зайнятий уже тиждень. Для цього треба, — голос Жухрая в пересохлому горлі зарипів, — триста п'ятдесят робітників і двох інженерів. Рейки й сім паровозів є в "Пущі-Водиці". Їх там комса розшукала на складах. Перед війною звідти хотіли до міста вузькоколійку прокласти. Але в Боярці робітникам ніде жити, одна руїна — школа лісова. Робітників доведеться посилати на два тижні, партіями, більше не витримають. Кинем туди комсомольців, Якиме? — І не чекаючи відповіді, продовжував: Комсомол кине туди все, що тільки зможе: поперше, Солом'янську організацію і частину з міста. Завдання дуже важке, та коли ребятам розповісти, що це рятує місто й залізницю, — вони зроблять.

Начальник залізниці недовірливо похитав головою:

— Навряд чи вийде що з цього. На голому місці сім верст прокласти при теперішній обстановці: осінь, дощі, потім морози, — втомлено сказав він.

Жухрай, не повертаючи до нього голови, відрізав:

— За розробкою треба було тобі доглядати краще, Андрію Васильовичу. Під'їзний шлях ми побудуємо. Не замерзати ж, склавши руки.

* * *

Навантажено останні скриньки з інструментами. Поїзна бригада розійшлась на місця. Сіяв хлипкий дощик. По блискучій од вогкості тужурці Рити скочувалися скляними крупинками дощові краплі.

Прощаючися з Токарєвим, Рита простягала йому руку.

— Бажаєм удачі, — тихо сказала вона.

Старик тепло подивився на неї спід сивої бахроми брів.

— Да, завдали нам мороки, язва їм у серце, — буркнув він у відповідь на свої думки.

— Ось тут поглядайте. Коли у нас який затор вийде — то ви натисніть, де треба. Адже без тяганини ця шушваль не може працювати. Ну, пора сідати, дочечко!

Старик щільно загорнувся в піджак. В останній момент Рита, наче ненавмисне, спитала:

— Що, хіба Корчагін не їде з вами? Його між хлопців не видно.

— Він з техноруком учора дрезиною поїхав прилаштувати дещо до нашого приїзду.

По перону до них поспішали Жанкіна Дубава, а за ним, у байдуже накинутому жакеті, йшла, з погаслою цигаркою між тонкими пальцями, Анна Ворхарт. Вдивляючися в них, Рита востаннє запитала:

— Як ваша учоба з Корчагіним?

Токарєв здивовано глянув на неї.

— Яка учоба, адже хлопець під твоєю опікою?.. Він мені не раз говорив про тебе. Не нахвалиться.

Рита недовірливо прислухалася до його слів.

— Чи так це, товаришу Токарєв? Та ж він од мене до тебе ходив переучуватися.

Старик засміявся.

— До мене?.. Я його й у вічі не бачив.

Паровоз заревів. Клавічек із вагона гукав:

— Товаришко Устиновіч, оддай нам папашу, не можна ж так. Що ми без нього робити будемо?

Чех іще хотів щось сказати, але, помітивши тих трьох, що підійшли, замовк. Зіткнувся з неспокійним блиском очей Анни, з сумом піймав її прощальну посмішку Дубаві і рвучко відійшов од вікна.

* * *

Хльоскав в обличчя промозглий осінній дощ. Низько повзли над землею темносірі, напухлі хмари. Пізня осінь оголила лісові полянки; понуро стояли старики-граби, ховаючи зморшки кори під бурим мохом. Безжальна осінь зірвала їх пишний одяг.

Самотньо серед лісу стояла маленька станція. Від кам'яної товарної платформи в ліс ішла смуга розкопаної землі. Мурашками обліпили її люди.

Гидко чавкотіла під чобітьми липуча глина. Люди тупотопались коло насипу. Грубо брязкали ломи, шкрябали камінь лопати. А дощ сіяв крізь дрібне сито, і холодні краплі, морозячи спину, продиралися крізь одежу до тіла. Дощ змивав працю людей. Густою кашкою повзла глина з насипу.

Важка й холодна, вимочена до останньої нитки одежа, але люди від смуги відходили тільки пізно ввечері.

І з кожним днем ця смуга скопаної й спущеної землі заходила все далі й далі в ліс.

Недалеко від станції понуро згорбився над землею кам'яний кістяк будівлі. Все, що можна було викрутити з м'ясом, здійняти чи зірвати — все давно вже загребла рука мародера. Замість вікон і дверей — дірки; в печах, замість дверцят — пробоїни. Крізь зірване залізо даху видно ребра кроков. Цілою лишалась тільки бетонна підлога в чотирьох просторих кімнатах. На цей шершавий бетон ца ніч лягало чотириста тіл, промоклих до останнього рубця, обліплених грязюкою, виснажених роботою під безперервним дощем. Люди скинуту з тіл одежу вижимали коло дверей; з неї текли брудні потоки. Моторошним матом крили ці люди розпроклятий дощ і багнюку.

Щільними рядами встеляли тіла бетонну підлогу, злегка вкриту соломою. Люди старались нагріти одне одного. Так на них і сушилась мокра одежа. А крізь мішки на віконних рамах текла на підлогу, під людей, вода. Дощ сипав густим дробом по рештках заліза на даху, а в незахищені двері вдиралися вихори вітру.

Ранком чотириста пили чай у ветхому бараці, де була кухня, і йшли до насипу. В обід їли убійчу своєю одноманітністю, пісну сочавицю, півтора фунта чорного, як антрацит, хліба.

Це було все, що могло дати своєму загонові місто.

Технорук — сухий, високий старик з двома глибокими зморшками на щоках. Валеріан Никодимович Патошкін, і технік Вакуленко — присадкуватий, з товстим носом на грубо скроєному обличчі, з неповоротко-жирною шиєю, помістилися в квартирі начальника станції.

Токарєв ночував у кімнатці станційного чекіста Хлопяки — куцоногого, рухливого, як ртуть.

Будівельний загін з лютою впертістю заносили усі прикрощі, протиставляючи стихії волю людини й свідомість обов'язку.

Насип з кожним днем заглиблювався в ліс.

Загін налічував уже ден'ять дезертирів. Через кілька днів утекло ще п'ять.

Перший удар будівництво дістало на другому тижні: з вечірнім поїздом не прийшов із міста хліб.

Дубава збудив Токарєва й розповів про це йому.

Секретар партколективу, спустивши на підлогу волохаті ноги, люто чухав у себе під пахвою.

(Далі буде).

КОМУНІСТИЧНІ ДЕПУТАТИ ВИДАЛИ ДЕКЛАРАЦІЮ

Делегація членів комуністичних фракцій французького і бельгійського парламентів, яка перебувала у Валенсії, Іспанія, опублікувала таку заяву:

"У нас остаточні і неопрокидимі докази того, що так звана політика невтручання представляє собою блоф. Ми маємо перед собою не просто громадянську війну, а героїчну боротьбу цілого народу за захорону недоторканості своєї території, якій загрожують іноземні втручання. В дійсності фашистські війська Німеччини і Італії захвачують стратегічні пункти Іспанії і проводять досвід своїх воєнних матеріалів на змученім тілі іспанського народу в очікуванні моменту, коли вони використають ті матеріали проти всіх мирних народів Европи. Поразка республіканської Іспанії створила б небезпеку для всіх народів, для демократів і для міжнародного миру".

НА РАД. УКРАЇНІ ПРАЦЮЄ 11,052 ХАТИ-ЛАБОРАТОРІЇ

Три роки тому в колгоспі ім. Петровського, Кременчугського району, Харківської області, досвідчений колгоспник тов. Курносенко зорганізував першу на Україні і в Радянськім Союзі хату-лабораторію. Сьогодні на Україні працює 11,052 хати-лабораторії. Багато з них стали важливими допоміжниками агротехнічної культури на селі. В їхнім активі начисляється до 150 тисяч колгоспників, бригадирів і ланкових.

Хати-лабораторії перевели десятки тисяч досліджень в різних галузях сільського господарства, виховали багато майстрів високого врожаю. За три роки в агрономічних кружках навчання при хатах-лабораторіях перебувало на навчанні 700 тисяч колгоспників.

ПРОДУКЦІЯ МІНЕРАЛІВ В КАНАДІ

Продукція мінералів в Канаді в 1936 році мала вартість на суму $360,540,000. Це становить майже 8 процент загального приходу Канади. Зріст мінеральної продукції в Канаді значно збільшився в останніх кількох роках.

Канада є найбільшим в світі продуцентом ніклю, платини й асбесту. В світовій продукції міді, срібла й цинку Канада займає третє місце, а в продукції золота й олова — четверте.

З точки зору вартості, золото стоїть на першому місці. В 1934 році ціна золота пішла догори на 69 процент, до $35 за унс. Вартість золота, випродукованого в 1936 році, становила $130,329,000 або 39 процент всієї мінеральної продукції в тому році.

Майже дві третіх всього канадського золота видобувається в копальнях в Онтеріо. 85 процент онтерійської продукції золота видобувається в копальнях, зосереджених в дистриктах Порк'юпайн й Кирклєнд Лейк.

ЗРОСТАЮТЬ ОЩАДНОСТІ ТРУДЯЩИХ

З місяця в місяць зростають вклади трудящих Радянського Союзу в ощадкаси. На 16 березня минулого року в харківських ощадкасах начислялося ощадностей на суму 58 мільйонів 500 тисяч карбованців. Того самого дня цього року — 79 мільйонів карбованців. Таким чином зріст вкладів збільшився на понад 20 мільйонів карбованців.

Минулого року наплив ощадностей в середньому становив на місяць 1 мільйон 550 тисяч карбованців а в цьому році біля 2 мільйони карбованців.

Перше Травня в Польщі

(Згадка)

По брукованій вулиці маршував в повнім устаткуванні загін війська. Весняне сонце кидало свої золоті проміння на сірі мундири, сірі одноголові орли на рогатівках. Наїжені багнети виблискували до сонця. Ішли рівною ходою, вибиваючи тяжкими підошвами маршовий такт. Ішли в пригнобленому настрою.

Цим разом не розливалася криклива військова пісня, як це завжди бувало в поході містом. Навіть командант загону, який завжди підбадьорував солдатів, тепер йшов три кроки перед загоном в якомусь особливому настрою.

В місті надзвичайний спокій. Не чути гуркоту колісниць, трамваїв. Навіть на хідниках не було видно пішоходів чи то через те, що була ще рання година, чи...

Недалеко від міста казарми. Вояки ще звечора дістали наказ "гострого поготівля". Ніхто не смів розбиратися. Кожний солдат мусів бути обперезаний пасом поверх сірого плаща, біля ліжка стояв кріс, щоб кожної хвилини, на приказ старших, вхопити його і вибігти на широке подвір'я, стати в ряд і чекати дальшого наказу.

Але ніччю такого наказу не було. Зате рано, коли на сході рожевіло від сходячого сонця, ціла казарма вже була на ногах. Випивши чорну військову каву, підганяний криками і лайками підофіцерів, кожний вибігав в повному маршовому устаткуванні на збірну площу.

На сивому коні приїхав старий вже віком полковник. Рознеслась команда:

— Струн-ко-о-о! В право-о-о глянь!

Солдати! — почав свою промову полковник. — Наша Річпосполита вимагає сьогодні від вас особливої посвяти. Ви, сини нашої батьківщини, мусите бути готовими сьогодні стати своїми грудьми на захист давно встановлених порядків. Бандити загрожують існуванні теперішнього святого ладу. Вони, ті замурзані робітники і хлібороби, сьогодні вийдуть на вулиці. Вони, негідники, сміють демонструвати. Вони застрайкували в усіх фабриках і заводах. Вони вороги нашого ладу, вороги нашої батьківщини. Ви дістали по 20 набоїв. Коли впаде наказ стріляти — стріляйте просто в груді ворогів нашої прекрасної Річипосполитої. Ідіть, хай вас бог благословить на добре діло!

— В праворуч! Ходом руш! — розливалася команда.

Не чути було звуків музики, як де завжди бувало. Розходилися малими загонами в різні сторони міста.

***

Ішли рівною ходою, вибиваючи тяжкими підошвами маршовий такт по брукованій вулиці. Всі вони сини робітників і селян. Згадали про своїх батьків вдома, про рідних, близьких, товаришів. Згадали цей святочний день, коли вони були в цивільному одязі, замурзані при варстаті праці. Згадали про Перше Травня, коли вони вийшли на вулиці своїх родимих міст і місточок, вийшли — не гнані силою військової дисципліни і багнета, а вийшли свідомо, як сини трудящого народу. Пересувалися картини, які на ціле життя залишаться в пам'яті. Пригадалася робітнича кров на вулицях, плач матерей і дітей.

Ішли мовчазні, задумані.

Здалека долітала відома їм бойова пісня. Це робітники, збираючися у різних кварталах, виходили на вулиці. Пісня все більше наближалася. Хтось з солдатів підтягнув на голос відомий мотив.

— Хто сміє!? — заверещав командант загону.

І знову тихо. Тільки чути звуки могутньої пісні, що запалює серця трудящих, та ритмічне стукання черевиків об брукувану вулицю.

***

В центрі міста великий майдан. На ратушовім годиннику вдарило 10 разів. Ціла площа майдану заллята морем людських голів, над якими майорять червоні, як кров, прапори. Живе море хвилювалось. З різних завулків, наче бурхливі потоки, зливалася маса народу до загального моря людських голів. Закурений пилявою маршував тяжкими ногами загін селян, на переді якого на червоному полотні видніли написи "Хай живе злука робітників і селян". На майдані захвилювались. Вигуки радості, що потрясли цілим містом, залили майдан і загін селян влився у хвилююче море.

Ще хвилина і на підвищення вийшов промовець.

Товариші! — почав він. — Сьогодні наше велике свято — *Перше Травня, свято боротьби і перемоги, свято єдності і солідарності*, свято підрахунку наших сил і мобілізації трудящого народу до остаточної боротьби і перемоги над нашим заклятим ворогом. Націсбратися — і піднісши свій, як довбня, кулак, показав ним на схід, — там вже здобули волю для себе. Вони показали нам дорогу, по якій треба йти до волі.

Хтось підтягнув загально відомий всім мотив. І покотилася могутня пісня:

Повстаньте гнані і голодні...

Коли затихли звуки пісні, на трибуну вийшов селянин.

— Товариші! Ворог наш один. Ми мусимо єднати наші сили, щоб поконати його. Прірва, що існували між селянами і робітниками, засувається. Як робітники, так і селяни, хоч тяжко працюють, не мають з чого вижити, голодують. Ми воювали на фронтах, разом валялися в окопах, проливали свою кров, з надією мати краще життя, не бути вічними рабами капіталістів, поміщиків. Нам обіцяли землю, вам, робітникам, обіцяли фабрики. А що ми маємо тепер? З нас стягають останню свитину за податок, з вас витискають останні соки, щоб з нашої праці мали розкішне життя пани - пероби. Тільки єдність — і при тих словах, зложивши разом, він міцно стиснув свої долоні — може забезпечити нашу перемогу.

Знов захвилювалася маса. Радісні вигуки, братання з селянами, які потапали в морі робітничої маси.

Ще вийшов один промовець.

— Шикуйтеся в колони! Ми підемо лавами до міської управи домагатися хліба для тисячів голодних. Хліба і праці, — повторив він з натиском.

— Солдати! — звернувся він піднесеним голосом до солдатів, що оточували кільцем хвилюючу масу. — Ви наші браття і товариші! Вам можуть дати наказ стріляти на нас. Але пам'ятайте, що сьогодні ваші батьки, матері, браття і сестри, близькі і знайомі, там, у ваших родимих місцевостях також вийшли на вулиці і будуть домагатися хліба. Там також можуть дати приказ стріляти їх. Ми — це ваші близькі, браття і товариші. Ви не можете і не смієте виконати такого наказу. Завтра ви надінете цивільний одяг і ми знову стрінемося при станку праці. Солдати! Відмовте послуху своїм старшим. Ми хочемо хліба і праці, як цього хочуть і ваші батьки.

Слова промовця прилипали до сердець багатьох солдатів. Згадалось, ой багато згадалось...

Впала команда. Солдати заворушились. Робітничі колони, вишикувавшись, прямували до міської управи. Недалеко пройшли. Шлях загородив густий пліт наїжених багнетів. Задня частина натискала передніх, а ті тиснули своїми грудьми на багнети. Стальний пліт багнетів розсунувся на боки. Але за кілька кроків появилася знов сіра маса у військових уніформах, яка висунулася з високої каменниці. Хвилююче море людей, наче повінь, змело і цю загороду. Аж на скруті, перед будинком міської управи, на рогах вулиці стояли два скоростріли, звернені своїми дулами на груді робітників. Маса заворушилась...

— Хто сміє сьогодні стояти на нашому шляху!? — хтось крикнув з гуці. І покотилася хвиля обурливих вигуків. І маса густо збитою стіною ринула вперед.

— До стрілу готов!

Сірі постаті у військових уніформах заворушились, викидаючи перед себе дула крісів з наїженими багнетами.

Густа стіна людей, наче не чула нічого і не бачила перед собою нікого, подалась вперед.

— Стріляй! — рознеслась команда.

Але сталося те, чого офіцери не сподівалися. Загін солдатів, наче на приказ, всі, як один, опустили кріси до ноги.

Втім зацокотіли скоростріли стальний дощ полився з їхніх дул. Падали вбиті і ранені.

Робітники.

Селяни.

Солдати.

Чоловіки. Жінки. Діти.

Тепла кров забагрянила бруковані вулиці.

Хтось могутнім голосом крикнув:

— Кати! День розплати на стане!..

С. Балан.

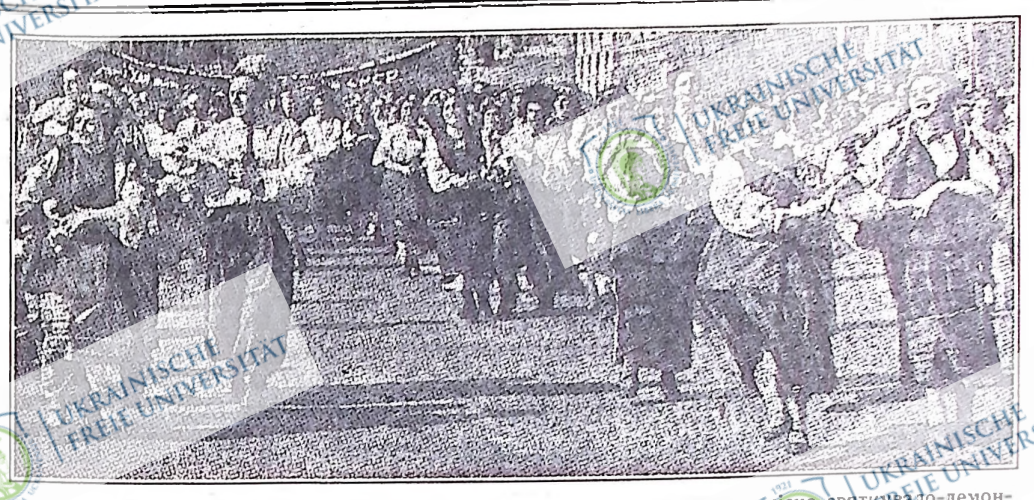

Населення Києва, столиці Радянської України, такими масовими танками радісно святкувало-демонструвало на Першого травня вулицями Києва.

ДВОРУШНИЦТВО

і обдурювання трудящих

Читаючи характеристику Сталіним **сучасного троцькізму** мимоволі приходять на гадку виступи лобаївців на партійному зібранні делегатів 15-го з'їзду ТУРФДім у вівторок, 12 березня, 1935 р., коли обговорювалася резолюція в справі виступу Лобая пару днів перед тим.

Лобай говорив не тільки за себе. Він говорив за себе й за тих, які йшли за ним в центральних зарядах УРФМО і які пішли за ним пізніше.

Цей протирадянський, протикомуністичний, протиробітничий виступ Лобая не був припадковий. Коли він говорив перед 180 делегатами, то **він мав тоді за собою певну, вже оформлену групу, яка майже в повному складі була присутна.** Він говорив як її лідер.

Він не мав потреби її завойовувати — вона була з ним тілом і душею. Якщо він розгортав антирадянську агітацію (Скрипник, Хвильовий, Ірчан, Сембай, українська інтелігенція були його аргументами, за яких він ховався, щоб вдарити по Постишеві, Навізівському і ін.), то він хотів тільки збільшити число своїх однодумців з делегатів, з поза Вінніпегу головно.

Коли ж показалося, що нема на це виглядів, то... що сталося?

Сталося гидке **дворушництво,** — брехливе, дволичне, але потрібне ренегатам для того, щоб за всяку ціну залишитися в організації й то з партійним білетом. Видно, що до відкритого виступу "за завоювання влади" були ще не готові.

ЯСКРАВІ ВЗІРЦІ ОБДУРЮВАННЯ — ДВОРУШНИЦТВО.

І от почалося.

Година 8:30 вечером, 12 березня 1935 р.

Те саме повне зібрання делегатів і усіх центральних зарядів. Читається і дискутується резолюція про виступ Лобая. Резолюція п'ятнує виступ Лобая, як контрреволюційний, вимагає його поборювання з пропозицією виключення його з провідної організації робітничого класу.

Після перших кількох промовців говорить Т. Кобзей, "доповідач" — і каже:

"Я не погоджуюся з Лобаєм, головно тому, що він виступив з такою промовою тут, а не перше там, де слід".

Іншими словами: Лобай сказав не зле, але... не там де треба.

Ще кількох делегатів забирають слово в дискусії, а потім говорить М. Смит з Трайскони:

"Тут кажуть, що Лобай виступив говорити тому, щоб приєднати тут собі спільників. Я не вірю в це, бо він завжди таке говорив. Я дивуюся, що він взагалі виступив говорити — це перший раз він говорив в життю. Я НЕ ПОГОДЖУЮСЯ З ТИМ, ЩО ВІН ГОВОРИВ І Я ЗА РЕЗОЛЮЦІЄЮ" (яка засуджувала Лобая, як контрреволюціонера).

Говорить ще кількох делегатів, а потім С. Хвалібога:

"Мені жаль Лобая,.. що з ним таке сталося. Але мусите, товариші, знати, що нас не називають українцями, а "юкс"... Я ЗА РЕЗОЛЮЦІЮ" (яка засуджує Лобая).

Довго очікував Т. Пилипас, збирався з думками, слухаючи, що говорять делегати з цілої Канади. Нарешті говорить:

"Білецький і Прокопчак помиляються, коли вважують членів Головного Заряду РЗТ з Лобаєм... Ніхто не сміє зв'язувати мене з Лобаєм... Я ВІДКРИТО КАЖУ ВАМ, ЩО Я НЕ ПОГОДЖУЮСЯ ІЗ СТАНОВИЩЕМ ЛОБАЯ Й НІХТО НЕ СМІЄ МЕНЕ З НИМ ЗВ'ЯЗУВАТИ. Я ЗА РЕЗОЛЮЦІЮ".

Надумався й Слободян:

"Мені дорікали за те, що я з Лобаєм тісно зв'язаний, за те, що я сказав Бідулькові, що на Україні вже закладають парламенти. Ми не можемо бути такими фанатиками, як католики. Тому я зайняв становище. Я ЗА РЕЗОЛЮЦІЮ".

Виступає Т. Кобзей другий раз і каже:

"Тому, що попередньо я висловився неясно, то ще раз заявляю, ЩО Я НЕ ТІЛЬКИ ПРОТИ СТАНОВИЩА ЛОБАЯ, АЛЕ Я ЗАЯВЛЯЮСЯ ПОВНІСТЮ ЗА РЕЗОЛЮЦІЮ Й БУДУ ЗА НЕЇ БОРОТИСЯ".

На інших зібраннях було ще більше приречень та засуджувань Лобая цими його спільниками. Вони сиділи знову в центральних зарядах, бо... **вони ж зреклися Лобая, засудили його, як контрреволюціонера, вони голосували за резолюцією.**

Вони... **дворушничали.**

НАВІТЬ ТАКТИЧНІ ЗМІНИ В ПЛАТФОРМІ ЇХ НЕ ВИРЯТУВАЛИ

Так тянулося від березня, аж до грудня, аж коли прийшлося обговорювати справу брошури Лобая. А до того часу вони робили усі старання закріпитися хоч в кооперативі. До того часу пророблено різні інші підготовки, з "організаційними" об'їздками включно. В очі світили, а поза очі збиралися, складали гроші на пашквіль Лобая, виряджаючи його в Америку "на роботу".

Звичайно, не можна порівнювати лобаївщини до троцькізму в СРСР, хіба такою міркою, як жабу до вола. Але справа не у величині, а в подібності.

Дворушництво. Чому було спільникам Лобая не виступити відкрито разом з Лобаєм? Чому їм було засуджувати Лобая, брехати, обдурювати представників наших організацій з цілої Канади?

Тому, що вони хотіли ще залишитися в організації й зробити спробу захопити, якщо не всі центри, то хоч дещо, РЗТ, хоч кооперативу.

Пізніше зайшли навіть деякі **тактичні** зміни в політичній платформі: антирадянську замінено на антинавізівську, антишатульську, вістря звернено проти провідників УРФМО.

Проте це було тимчасове, "перехідне". Тепер, не залишаючи, звичайно, провідників УРФМО, платформа, як усі бачать, антирадянська, антикомуністична, антиробітнича, антинародна.

Лобаївщина тепер проти радянської країни, *проти Сталіна*, проти усього проводу СРСР і партії. Лобаївщина тепер проти Компартії в Канаді, проти робітничого руху, проти антифашистського народного фронту, проти поступу, проти демократії.

Вона чіпляється за фалди проводу сісіеф, Троцького, вона шукає Винниченка, вона шукає в Канаді й Европі усіх тих, хто проти Радянського Союзу. "Укр. Голос" знайшов Панькова, чи Паньків знайшов "Укр. Голос", тепер лобаївщина його перехопила. Він її потрібний, як потрібні її Довгані та Кушляки з Дітройт, усілякі викидки з робітничого руху.

А проте спитайте цих людей, яка їх платформа? Така, як Сталін схарактеризував, безідейна, безпринципна. Вони шукають спільників усюди, вони покористовуються усім проти СРСР, а ними покористовуються, Капустянські, Бочковські, БУК, СУС, УНО в своїй антирадянській, в антикомуністичній і антинародній пропаганді у своїй фашистській пропаганді. Такий фінал.

Мусій.

І В ГЛУХИХ ОКОЛИЦЯХ ФАРМЕРИ СТАНУТЬ ДО БОРОТЬБИ ЗА КРАЩЕ ЖИТТЯ

Вилингдон, Алта. — Я багато дописую до "Фарм. Життя", бо й є що писати. З кожної місцевості фармери повинні дописувати до своєї газети.

Я маю одинокого сина, який не міг вижити біля мене і пішов шукати собі кращого куска хліба. Теперішня капіталістична система гонить людей з місця на місце, але ніде не можна найти кращого життя. Мій син є яких 130 миль від мене. От і я рішив його відвідати. Він живе в містечку Пикардвил, де разом зі своїм шваґром мають ґараж. Знаряддя взяли на оплату, а ґараж рентують. Тяжка там праця від ранку до пізної ночі. Треба заробити, щоб за рент ґараджу заплатити, за знаряддя, ну й на життя також потрібно.

В сина я перебував чотири дні і приглядався до життя тамошніх фармерів. Майже всі вони французької народності. Я говорив з тими фармерами. В містечку є дві церкви, в яких попи переконують їх, що фармерам добре живеться. Але так воно не є. Коли я спитав фармерів чи платять вони податки, то мені відповіли, що мусять платити, бо зараз фарму продають. Фармери не знають причини лиха і всю вину складають на себе самих.

Через чотири дні мойого побуту в місті я бачив багато фармерів і всі вони вбрані в старе полатане шмаття, якого вбранням звати не можна. Навіть готельник не має з чого жити, бо ніхто до нього не заходить.

Коли я сказав тим фармерам, що в нашій околиці фармери мають по кілька років затягнені податки і що тепер, коли вони платять одного долара податку то дістають десіт на два долари, мені не вірили. Але я сказав, що ми організовані і боремося за те, щоб бідні взагалі не платили податків.

Робітничо-фармерська преса до тієї місцевості не доходить за винятком того, що мій син читає "Клеріон". Фармери тяжко працюють, але нічого з того не мають. Вони дуже ощадні. Щадять, але не для себе. Деякі дістають дуже мізерний реліф і за нього мусять відробляти повну вартість, хоч муніципал платить лише одну третю.

Таке то життя мають фармери в тій околиці. Про класову боротьбу вони не знають, бо попи добре тримають їх біля себе. Але є вже там одиниці, які дуже невдоволені з капіталістичної господарки і раньше чи пізніше фармери виступлять до боротьби за краще життя. Інакше бути не може.

Петро Лікар.

ГОРЯТЬ "ЛАМПОЧКИ ЛЕНІНА" В КОЛГОСПНИХ СЕЛАХ

50,000 електричних лампочок горять в колгоспних кімнатах радянської республіки Німців Поволжя. Біля 30 колгоспів мають свої власні електростанції. Вповні електрифіковано увесь Красноярський кантон.

Електроенергію широко застосовується для механізації сільськогосподарських робіт. В республіці є біля сто електромолотильних агрегатів. Пророблений минулого року досвід використання електроенергії для зрошування поля дав прекрасні результати.

ЛЬВІВ 16-ГО КВІТНЯ 1936 Р.

А ввечері біля міського театру лежали повалені трамвайні вагони, перетворені на бойову барикаду.

На цьому образку бачимо одну з таких барикад у Львові 16 квітня 1936.

ФАШИСТИ ЗНУЩАЮТЬСЯ НАД ЖІНКАМИ

Депутатка до іспанських кортезів (парламенту) Маргарета Нелкен, яка недавно вступила до комуністичної партії, звернулася до визначної французької католицької дівчки Малатер-Селье з відкритим листом, який був опублікований в ряді европейських газет. В цьому зворушаючому документі описується жахливі знущання, що їх переводять фашисти Вітторії над заламаними в полон жінками.

"Кожної неділі, — пише Маргарета Нелкен, — можна бачити на головних вулицях Вітторії процесію: ув'язнених жінок ведуть на богослуження. Цих жінок з оголеними головами — лише на чубку у кожної залишено пучку волосся, до якого на кпини прив'язана ленточка кольору королівського прапора, — заставляють йти з піднятою на фашистський манер рукою і кричати: "Арриба Еспанія" і "Геть Радянський Союз!". А ззаду, зараз за процесією плачу й ридання, видаючи жалісні крики, йдуть діти. Лише подумайте! Діти цих жінок находяться в тюрмі разом з матерями. Після богослуження видовище повторюється".

Лист закінчується закликом добитися припинення цього знущання над безборонними жінками під видом "богослуження".

Минулого року з Великої Британії виїхало до доміній 12,849 осіб, а в той самий час до Британії з доміній приїхало 21,029 осіб, щоб тут замешкати.

FARMER'S LIFE
PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND McGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year $2.00

Telephone: 51 465

ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ

часопис для українського фармерства в Канаді — виходить кожної середи.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, зінкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня міститься в Українськім Робітничім Домі на розі вулиць Причард і МекГреґор, у Вінніпеґу, Ман.

Передплата на рік $2.00

FARMER'S LIFE
Cor. Pritchard Ave. & McGregor St. Winnipeg, Man., Canada

Редакція за оголошення не відповідає.

ХАЙ ЗАМАЙОРИТЬ НАД ЦІЛИМ СВІТОМ ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР ПЕРЕМОГИ

Першого Травня 1886 року робітники компанії МекКормик в Шикаго вийшли на страйк, висунувши одно з найголовніших домагань — 8-годинний день праці. До них приєдналися робітники деревних складів та, почасти, залізничники. Хоч постанова робітників була рішуча — добитись за всяку ціну свого слушного домагання, проте вони поводились зовсім спокійно, не даючи буржуазії та її слугам нагоди до провокації. День Першого Травня пройшов зовсім спокійно і робітники частинно віднесли перемогу, а про поразку буржуазії свідчив навіть той факт, що шери компанії на шікаговській біржі почали раптом падати.

Але компанія не піддавалася, маючи за собою силу поліції, війська та цілого державного апарату. Вона почала вербувати скебів і між страйкарами з одного боку, а скебами і поліцією, з другого, постала 3 травня боротьба, в якій було вбито п'ять страйкарів і багато поранено.

Слідуючого дня робітники скликали масовий мітинг на "Гей маркет", щоб запротестувати проти ганебного вчинку компанії та поліції. Мітинг відбувся досить спокійно, хоч в робітників палала велика ненависть до вбивців за кров їхніх товаришів. Перед закінченням мітингу хтось кинув провокаційну бомбу, яка, експлодувавши, вбила багато робітників і дала почин до нападу поліції на масовий мітинг.

СТРАШНА МАСАКРА НА "ГЕЙ МАРКЕТ" І ВСТАНОВЛЕННЯ ПЕРШОГО ТРАВНЯ МІЖНАРОДНИМ СВЯТОМ

Почалася страшна масакра. Поліція кинулася на робітників, била їх палками де попало, тратувала кінськими копитами, арештувала. Багато робітничої крови пролилося того дня. Багато робітників віддали своє життя в нерівній боротьбі. Але цим буржуазія не вдоволилася. Арештувавши сотні робітників їх було поставлено на суд і багато з них засуджено на кару смерті. Деякі, зазнаючи страшні тілесні і моральні *торгури, поповнили самогубство.*

Щоб вшанувати пам'ять відважних борців Перший Конгрес Другого Інтернаціоналу в 1889 році встановив день, в якому робітники вийшли на страйк, Перше Травня — святом міжнародного пролетаріату.

48 років минуло від того дня. Трудящі маси цілого світа кожного року святкують своє свято. Кров робітників Шикаго не пропала намарне. Вони сцементували бойові лави міжнародного пролетаріату, які непохитною стіною солідарності маршують все вперед за осягнення своєї остаточної мети — завоювання політичної влади в усіх країнах світа.

І цього року трудящі маси в цілому світі будуть святкувати своє бойове свято праці і боротьби, свято солідарності єдиняності рядів міжнародного пролетаріату, свято підрахунку своїх сил, свято мобілізації і об'єднання усіх трудящих. Будуть святкувати в різних умовах, серед різних обставин.

НАРОДИ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ ДЕМОНСТРУВАТИМУТЬ ГОТОВІСТЬ ДО ОБОРОНИ СВОЇХ КОРДОНІВ

Найбільш масово, найбільш величаво святкуватимуть Перше Травня трудящі маси Радянського Союзу, — країни, де понад 19 років тому, робітники, на спілку з трудящими селянами повалили царат, скинули владу буржуазії і стали господарями своєї країни. Там Перше Травня є проголошене державним святом. Стануть всі машини, не поворушиться ніодне колісце. Уся багато мільйонна маса неосяжної соціалістичної землі буде робити підсумки своїх величезних досягнень на полі соціалістичного будівництва. Мільйони робітників і селян вийдуть на вулиці міст і сіл єдині однією думкою, радісні і щасливі зі своїх перемог на всіх ділянках соціалістичного господарства. Вони продемонструють перед трибунами уряду свою готовість до боротьби за дальші перемоги. Вся маса великого Радянського Союзу — робітники, селяни-колгоспники, трудова інтелігенція, славна Червона армія, Червоні льотчики, що на стальних крилах завойовують стратосферу, Червоний флот, що опанував крижані води — ввесь народ заявить свою готовість стати своїми грудьми на оборону кордонів своєї прекрасної країни. Там, в Радянському Союзі, Перше Травня — це свято радості, свято перемоги, свято готовості відбити всі зазіхання ворога. Викривши кубло злющих ворогів трудящих — троцькістів, які, поєднавшися з німецькими фашистами та японськими імперіалістами, хотіли через саботажі, терор і вбивства кращих синів і провідників міжнародного пролетаріяту, розчленувати і привернути капіталізм в Радянському Союзі — народи СРСР поведуть ще більш нещадну боротьбу проти усіх ворогів.

ПЕРШЕ ТРАВНЯ В КАПІТАЛІСТИЧНИХ КРАЇНАХ

Зовсім відмінно святкуватимуть трудящі своє свято у фашистських країнах. Ще довго перед Першим Травнем фашистська клада впарентоує усіх, кого уважає підозрілим, щоб таким чином спаралізувати усю підготовчу працю. Свобода слова, преси там не існує. Пануючий клас тугіше затягає ярмо на шиях трудящого народу. Але не зважаючи на всі переслідування, в глибокому підземелі зійдуться гурти робітників і селян і разом з пролетаріатом цілого світа заявлять свою готовість до боротьби проти фашизму. В ніч перед Першим Травня, наче духи, спуватимуться сюди і за ними зачаться на стінах міських мурів бойові клічі і робітничих гоменкаваних з'явиться робітнича література, в якій, кривочися перед ворожими очима, будуть читати істотну правду та передавати її з уст до уст.

Під гук гармат, тріскотню скорострілів, вибухи бомбів з крісом в руках, об'єднавшися, святкуватиме іспанський народ Перше Травня. Криваві кати іспанського народу і найлютіші вороги всього людства — фашисти, хочуть вирвати здобуті іспанським народом демократичні вольності і закабалити його в ярмо фінансового капіталу, поміщиків. Іспанський народ, стискаючи міцно кріс у своїх руках, приречений повести боротьбу аж до повної і остаточної перемоги.

Мільйонні маси робітників і селян вирушать на вулиці міст і містечок в демократичних країнах. Під бойовими кличами за мир і проти фашизму, за єдність усього трудящого народу будуть маршувати бойові колони трудящих. Зі страхом і ненавистю буде приглядатися бойовим рядам буржуазія та її служальці. Червоні прапори майорітимуть над головами трудящих. Покотиться бойова пісня.

ТРУДЯЩІ ФАРМЕРИ В КАНАДІ ПОВЕДУТЬ БОРОТЬБУ ЗА СВОЇ ПЕКУЧІ ДОМАГАННЯ

Українські фармери в Канаді, злившися з фармерами і робітниками різних національностей, також святкуватимуть Перше Травня. Боротьба, яку проводять фармери від довшого часу мусить бути втілена в бойові кличі Першого Травня, відбита і поширена. Питання довгів, які лягають великим тягарем на плечі фармерів, ще й до сьогодні не розв'язане. Муніципали та морґеджові компанії постійно викидають фармерів з фармів за неплачення затягнених податків, за несплачування довгів. Питання реліфу, одягу, насіння для всіх потребуючих, питання шкіл, побудови муніципальних госпіталів, лікарської і дентистичної обслуги на кошт урядів, побудови доріг і багато інших подібних питань фармери повинні висунути в день Першого Травня. Все це разом треба злити з нестримним бажанням боротьби за єдність, за створення об'єднаного фронту.

Хай живе Перше Травня! Хай замайорить над цілим світом Червоний прапор перемоги!

За Перевиконання Квоти в Травневій Кампанії

Зі звідомлень, які наспіли до нас, виявляється, що товариші на місцях вже заздалегідь роблять підготовку до успішонго переведення травневої пресової кампанії. Це добре і нам треба гордитися, що організовані фармери розуміючи значення і конечність існування своєї преси вже заздалегідь дбають про успішне переведення травневої кампанії. Бо, треба завжди памятати, що від добре уложеного плану залежить також і успіх праці.

Тов. Осатенко, з Вернон, Б. К., який рік тому жив в Шандро, Алта., пригадав собі за своїх давніх товаришів і викликає їх до праці в травневій кампанії. Він викликає їх на різні суми, знаючи можливості кожного зокрема. Ми певні того, що ніодин з викликаних не відмовиться від виконання свого обов'язку супроти своєї преси. Ми певні також, що кожний з них викличе ряд інших товаришів в своїй і інших місцевостях. Це добре започаткування кампанії, що вказує на успішне її переведення.

В останньому числі "Фарм. Життя" була поміщена розкладка квот на всі округи і місцевості, де є відділи робітничо-фармерських організацій та читачі нашої преси, що її зладив Центрпреском. Кожний, хто переглянє квоту кожної місцевості зокрема прийде до переконання, що квоти не є занадто високі. Але ми скажемо, що виконання їх є доконче потрібне, коли ми хочемо, щоб наша преса жила через літні місяці. Центрпреском зазначує, що папір та інші друкарські речі тепер подорожіли і видавання газети потягає за собою більші видатки. А що наша преса видається виключно за гроші робітників і фармерів, тому про цю справу повинні знати також усі робітники і фармери, щоб вони напружили більше свої сили до праці.

Ми вже сказали, що розкладка квот на відділи не є зависока і її легко виконати. На доказ цього ми покличемося на окружні наради преси в окрузі, які, обговорюючи справу преси, назначили квоту для кожного відділу в окрузі. Квота окружних нарад майже до точності збігається з квотою, призначеною Центрпрескомом. Лише в одному випадку є незначна різниця — на відділ Сексміт Центрпреском призначив $14, а окружні наради — $4. В інших відділах квоти в обох випадках збігаються до точності. В розкладці квоти нових передплатників на цілий округ є лише різниці на одного передплатника.

Хочемо вірити, що всі відділи робітничо-фармерських організацій, усі читачі нашої преси, святкуючи Перше Травня, візьмуться щиро до праці в користь своєї преси так, що призначена квота буде не тільки виконана, але й перевиконана.

ДОПОМОГА ПОЛІТВ'ЯЗНЯМ

Міжнародна організація допомоги революціонерам (МОДР) має свої секції в 74 країнах.

Секція в Радянськім Союзі — найчисленніша секція — об'єднує в своїх рядах біля 9 мільйонів чоловік, організованих в 100,000 ячейках.

За 14 років своєї праці секція МОДР Радянського Союзу зібрала понад 80 мільйонів карбованців для допомоги жертвам фашизму.

За 1935—1936 роки ячейки МОДР вислали підшефним політв'язням в тюрмах фашизму понад 6 тисяч листів.

А що зробили ми, в Канаді, щоб допомогти політичним в'язням в фашистських тюрмах?

ПРОЕКТ РЕФОРМУВАННЯ КАЛЕНДАРЯ

Згідно з рішенням ради Ліги націй, секретаріат Ліги розіслав всім урядам проект про реформу григоріанського календаря і введення нового світового календаря. Після цього проекту, рік мав би ділитися на чотири квартали. Кожний квартал складався б з трьох місяців, або 13 тижнів, або 91 днів. Перший місяць кожного кварталу мав би мати 31 днів, а останні два місяці по 30 днів. Тому то рік становив би 364 днів. Одначе, в інтересах астрономічної точності пропонується встановити 365-тий день, який слідував би після 30 грудня і називався б "День кінця року".

"Треба Розуміти Що Таке Маси"

ЛЕНІН ПРО ЗАВДАННЯ Й ПРАЦЮ КОМУНІСТІВ В МАСАХ І ПРО САМЕ ПОНЯТТЯ "МАСИ".

П'ятнуючи зрадників трудящого народу Ленін одночасно в найгостріший спосіб закликав комуністів до праці серед мас, не дивлячись на якою відсталість чи реакційність.

Ленін писав:

"Треба вміти приносити усякі жертви, перемагати найбільші перешкоди, щоб систематично, вперто, завзято, терпеливо пропагандувати й агітувати якраз в тих установах, товариствах, юніях, хоч би навіть в найреакційніших, де тільки є пролетарська або півпролетарська маса. А трейд-юнії й робітничі кооперативи (ці останні часами до певної міри) є власне тими організаціями, де є маси".

В промові на II Конгресі Комінтерну Ленін про масу сказав таке:

"Всюди в наших тезах говориться про маси. Але, товариші, треба ж розуміти, що таке є маси... Поняття "маси" — змінливе, відповідно до мінливості характеру боротьби. На початку вистарчало кількох тисяч справжніх революційних робітників, щоб можна було говорити про маси. Якщо партії вдається втягнути в боротьбу не тільки своїх членів, але її вдається зрушити й безпартійних, то це вже є початок заволодання мас.

В часі наших революцій були випадки, коли кілька тисяч робітників представляли собою масу. В історії нашого руху, в історії нашої боротьби проти меншовиків, ви знайдете багато таких прикладів, коли вистарчало в одному місті кількох тисяч робітників, щоб зробити явним масовий характер. Якщо кілька тисяч безпартійних робітників, що живуть звичайним міщанським життям і насилу животіють, які ніколи не чули про політику, починають працювати революційно, то перед вами маса.

Якщо рух поширюється й зміцнюється, він постепенно переходить в справжню революцію. Ми це бачили в 1905 і 1917 роках, в часі трьох революцій й вам також ще прийдеться в цьому переконатися.

Коли революція вже достаточно підготовлена, поняття "маси" стає іншим: кілька тисяч робітників вже не становлять маси. Це слово вже означає що іншого. Поняття маси змінюється в тому змислі, що під ним розуміють більшість, й то не звичайну лише більшість робітників, а більшість всіх визискуваних; інше поняття тут для революціонера немислиме, всяке інше значення того слова стає незрозуміле.

Можливо, що маленька партія, наприклад, англійська чи американська (тоді ще англійська та американська партії були невеликі — замітка Редакції "ФЖ"), добре вивчивши хід політичного розвитку й познайомившись, з життям і привичками безпартійних мас, викличуть сприяючу хвилину революційний рух. Якщо така партія виступить в таку хвилину із своїми кличами і осягне те, що за нею піде мільйони робітників, то перед вами масовий рух. *Я не відкидаю того, що революція* може бути розпочата дуже малою партією і доведена до переможного кінця. Але треба знати, якими методами притягати на свій бік маси. Для того потрібна основна підготовка революції".

ПОКАЖЧИК ПІДГОТОВКИ ДО ВІЙНИ

В однім з останніх чисел "Фарм. Життя", обговорюючи дійсну причину вищих цін на пшеницю та на збіжжя взагалі, ми показали, що найважливішою причиною вищих цін на збіжжя є скажена підготовка капіталістичних країн до війни. Безумовно, з нами погодяться усі фармери, які дивляться на світ відкритими очима, які є бодай трохи ознайомлені з положенням в світі.

Кожна країна в світі старається мати в себе якнайбільший запас хліба. Розуміється, що усі капіталістичні країни звернули велику увагу також на запаси зброї, амуніції, трійливих газів, аеропланів, танків і іншого рода смертельне знаряддя. Але їхня увага є звернена завжди також і на те, щоб мати досить хліба. Кожна країна заповняє збіжжям свої магазини.

Наші докази підтвердили факти. Польща і Румуния, країни, які не відограють важливої ролі на світових збіжевих ринках, хоч мають дещо збіжжя на збут, в останніх днях, як доносять пресові звідомлення, зовсім закрили свої кордони, перед вивозом збіжжя і аж тепер побачили, що вивезли його забагато? Румунія, наприклад, дотепер вивезла 250,000 вагонів збіжжя. Хіба вона не обчислила скільки її треба затримати для себе? Не вірриться. Польща каже, що надто ціни йдуть вгору і тому вона стримала всяку продаж за кордон.

Не сумніваємося, що найдеться хтось такий, що повірив би таким поясненням одної і другої країни. Такі пояснення є лише для того, щоб відвернути увагу трудящого народу від головної причини — від підготовки до війни. Коли ж до того взяти на увагу факт, що Польща відкрила зовсім свої границі для імпорту цинку та олова, — металі, які потрібні на вироблення амуніції, нам ясно стане, що згадані країни також накромаджують запаси збіжжя для підготовки до війни.

Так. Капіталістичні країни готуються до війни. Але в цьому випадку трудящий народ, який війни не хоче, має сказати своє слово. Ми, трудящий народ, ненавидимо війну, яка нищить людство, нищить усі його надбання, нищить життя. Ми, — за мир, і проти війни нам треба боротися об'єднаними силами.

С. П.

Цікаве Для Всіх

В цілому світі з усіх напитків народ вживає найбільше чаю.

* * *

Населення Китаю за усіми останніми підрахунками виносить 474,787,000.

* * *

Канадська спротивна гра "айс гокі" починає зростати в популярності в Европі. В Великій Британії 50,000 народу платять кожного тижня білети, щоб приглядатись цій спортивній грі.

* * *

Солодкі бараболі мають свій початок в старинному Римі.

* * *

Перші шовкові панчохи були пошиті для французького короля Генрика II.

* * *

Велитенське дерево Сікоя дало 3,000 стовпців, 650,000 гонтів і 100 кордів опалового дерева. Одну третю частину верха і всі галузі цього дерева викинено як не потрібне для вжитку.

Початок для сьогоднішного "мувінг-пікчере" дав світові Томас А. Едісон своїм патентом з 1893 року. А з винаходом "грамофону" в 1878 р. Едісон поклав основу під сьогоднішний мовний фільм.

* * *

В Дніпропетровському III чоловіків і жінок одержали звання лікарів.

* * *

В провінції Фукієн, Китай, вкинулася пошесть чуми в наслідок чого померло 50 людей.

* * *

Джейн Н. Болин є першою негерською жінкою, що займе становище в міському суді в Ню Йорку, як адвокат.

* * *

На електрифікацію фармів в США вже видано позичок в сумі 42 мільйони доларів.

* * *

На протязі одного лише місяця лютого ціни на споживчі продукти в Японії підскочили на 20 процент.

Розвивається, Квітне і Міцніє Радянська Україна

Жовтнева Революція звільнила народи царської Росії з ярма визискувачів

До Жовтневої революції теперішня Радянська Україна була відсталою хліборобською країною з примітивним обробленням землі, країна великих поміщиків, куркулів, малоземельних селян і наймитів. Це була країна численної православно-чорносотенної попівщини, безправна політично, пригнічена національно. Ані однієї української школи не мала Україна під царатом, мала одну газету ("Рада") — ще перед війною, пару сухітних журнальчиків, — але це українське друковане слово було заборонено, як почалася світова війна. Тоді Україна не мала свого українського театру — бо навіть мандрівні гуртки Кропивницького та Садовського — були тяжко переслідувані, шиковані.

Невеликі заводи та фабрики на Україні були в руках французьких та бельгійських капіталістів. Тоді Україна була частиною того, що тоді називали царською тюрмою народів.

Коли хто хоче сьогодні говорити про Радянську Україну, щоб знати, чого досягнула Україна від часу Жовтневої революції, 5 років якого віддала на боротьбу з контрреволюцією, хай порівняє ці досягнення з тим, що мала Україна перед революцією.

***

З хліборобської країни — Україна перетворилася на країну індустріально-хліборобську, на країну Дніпрельстану, могутної важкої індустрії, тракторовиробництва, паровозобудівництва, на країну високомеханізованого колективного хліборобства.

Ось кілька цифр: якщо в 1914 році уся царська Росія виробила гуртової продукції на 10 більйонів, 200 мільйонів карбованців (по ціні 1926—27 р.), то в 1936 році сама Радянська Україна дала гуртової продукції на суму 16 більйонів 500 мільйонів карбованців.

Як виросла індустрія України можуть найкраще посвідчити такі цифри: у 1914 році на Україні було 67,000 робітників-машинобудівників і металістів, а в 1936 році було — 361,000, або вшестеро більше. Металургів було в 1914 році — 70,000, а в 1936 році — 153,000. Хеміків 1914 р. було 10,000, а 1936 року 58,200.

Жовтнева революція вивласнила на Україні усіх поміщиків, найбільших паразитів, та церковні землі. Вона відібрала у них 15 мільйонів гектарів землі й віддала її селянам. Вона скасувала вузькі поля, а сколективізувала широкі лани, які віддала на вічну власність колгоспам, а не одиницям.

До революції селяни обробляли свої скибки деревляними ралами, навіть поміщики орали волами. А в 1936 році на колгоспних ланах працювало 91,120 тракторів, 13,174 комбайнів, 15,200 автомашин (троків),

Не зважаючи на несприятливі кліматичні умови, урожай буряків в 1936 році, був вищий, як колибудь попередньо, 1,040 колгоспних ланок дало в тому році від 500 до 1,000 центнерів буряків з гектара, а 59 ланок поверх 1,000 центнерів з гектара, побивши світові рекорди.

В 1936 році на колгоспних і радгоспних ланах України працювало 12,000 агрономів, 4,100 зоотехніків, 1,500 ветеринарів. В селах виросли численні кадри організаторів, трактористів, комбайнерів, тваринницьких ферм. В 1936 році на Україні працювало 10,500 хат-лабораторій.

Колись неписьменна — Радянська Україна тепер країна суцільної письменності. Вона вкрита густою сіткою семирічок і десятирічок, університетами, технікумами, різними фаховими школами.

На Україні немає ані одного сільського району, який не мав би десятирічки. На Україні припадає в середньому на сільські райони по дві десятирічки і по чотирнадцять семирічок. І це школи на 95 процент — українські. (Є школи інших народів, але у них українська мова, як предмет, також обов'язкова).

Радянська Україна вкрита цілою сіткою театрів, — драматичних, оперних, музичних комедій, — які рідною мовою обслуговують українське населення в містах і колгоспах. Україна вкрита сіткою культурно-освітних установ — клубами, драмгуртками, співочими та музичними товариствами, які кожного року влаштовують олімпіади, плекаючи народну пісню, музику й створюючи нове, радянське мистецтво.

Київський український державно-оперний театр перший в Радянському Союзі був нагороджений орденом Леніна за свою високо-мистецьку працю, за розвиток народної пісні й музики.

Радянська Україна видвигнула нових людей. Радянська Україна пишається в сім'ї народів Радянського Союзу тим, що вона стала батьківщиною стахановського руху, руху п'ятисотенниць, який вже перетворився на рух тисячниць колгоспних ланів.

Радянська Україна — це форпост Радянського Союзу проти фашизму, це країна тепер нової Сталінської конституції, країна — неподільна, складова частина народів Радянського Союзу.

Країна — Соціалізму!

Державний герб Української Радянської Соціалістичної Республіки.

НАЙМИТСЬКА ПІСНЯ

Пливе щука з Кременчука
Аж до синього моря.
Хто не служив у багатих
Той не знає горя.

Ой, як служив я в багатих —
Усе горе знаю.
Рано вставав, пізно лягав,
Сірих волів напував.

Напоївши сірих волів
Гей і пу орати.
Багач наймичку прийняв
Волів поганяти.

Ора, ора бідний наймит,
На шлях поглядає —
Чужі жінки обід несуть,
А хазяйки немає.

Зараз наймит до сухого лому,
Пустив волів у діброву,
А сам пішов до багача
Обідать додому.

Іде наймит до багача,
На сопілку свище.
— Приймай, жінко, сало, булки,
Бо йде наймитище.

Постав йому, — багач каже,
Порожню макітру.
Нехай він посвище!
Постав бовшу вчорашнього
Нехай він похлище.

Записав Ол. Беззук в артілі "Комуніст", Криничуватської сільради від 72 річного колгоспника Радченка Василя Андрійовича.

ЦИФРИ ПРО БІЛИЙ ТЕРОР

Число арештованих в капіталістичних країнах в 1925 році виносило 59,573 чол., а в 1935 — 1,285,574 чол.

В 1925 році в капіталістичних країнах було ранено і побито 21,250 чол., а в 1935 — 1,331,823.

Убито і замучено в 1925 році 11,853 чол. а в 1935 році — 829,148 чол.

Загальне число білого терору в 1925 році виносило 120,055 чол., в 1935 році — 3,486,364 чол.

На початку 1936 року в тюрмах і концентраційних таборах капіталістичних країн нараховувалося 1,039,000 (один мільйон тридцять девять тисяч) політичних в'язнів.

За 11 років, від 1925 до 1935 року включно, число жертв фашизму і білого терору досягнуло застрашаючої цифри — біля 13 мільйонів чоловік.

ГЕЙ ТИ ВІТЕР

Гей ти вітер кострубатий,
Дихни в хмари, небо вкрий,
Нам до праці треба стати
Ниви кличуть, гей скорій!
Сонце ясне землю пашить,
Любо в полі, праця скрізь...
Ми заможні нині стали,
Діти Жовтня — сила й міць.
Над житами жваво, шумно...
А над нами ясен день
Ми машинами оремо
І в комуну твердо йдем.

Записав Ів. Потапенко.

ОЙ ЧОРНА ХМАРА НАВИСЛА

Ой чорна хмара нависла.
Грім гуде і дощ накрапає —
То на Україну хижа напота наступає.
І Махно й Петлюра, й Денікін босяцюра
Кров селянську, робітничу, проливає.
Ой прийшла сволота, зустріла біднота
Б'ють гармати, світять шаблі, напота тікає,
А наш козак Семен Будьонний, як сокіл літає.
Ой тікає напота, більше не вернеться,
Бо й голови позбудеться, коли знов зарветься.

Записано в м. Нікополі.

ОЙ БУЛА ВІЙНОНЬКА ТА КРИВАВАЯ

(ДУМА)

Ой була війнонька та кривавая.
Ой тоді ж панів гнали, одганяли.
Гей, та й до самої Варшави, як зайців пригнали.
Гей пане Пілсудський, вражий панський сине,
Більше тобі із своїм військом у нас не бувати,
Україну, край радянський, не краять, не топтати,
І діток маленьких не вішати, не вбивати,
Останню шкуру з бідних не здирати.

Ой весело, весело на Вкраїні будувати!
Бо немає пана, бо немає раба й не буде повіки.
Бо немає пана, бо немає раба й ніщо не повернуть...
Ой як будуть на Вкраїну наші зазіхати
Будем ми з Будьонним знову бити їх і гнати
Сталіну любимому, вождеві великому
З фронту вісті перемоги блискавкою слати.

Записав Ів. Потапенко у с. Ново-Павлівці.

ПРОЕКТ БУДОВИ ТУНЕЛЮ ПІД ДОНОМ

Інженер Д. П. Поваляєв розробив декілька варіантів оригінальних проектів спорудження в Ростові-на-Дону тунелю для пішоходного, автомобільного і трамвайного руху. Проект побудови тунелю вдало рахується з планом генеральної реконструкції Ростова. Вартість побудови тунелю буде на 15 мільйонів карбованців дешевше, чим побудова моста через Дон.

КОБЗАР ТАРАСА ШЕВЧЕНКА НА ГРУЗИНСЬКУ МОВУ

Дружний культурний зв'язок між письменницькими організаціями України і Грузії сприяє розвиткові широкого зацікавлення трудящих до творчості класиків і сучасних письменників України. Опрацьовується переклад "Кобзаря" Тараса Шевченка на грузинську мову. Однотомник вийшов з початком квітня з тиражем 5,000 примірників.

Великий Занепад Українського шкільництва на Західній Україні

Понище містимо в "ФЖ" уривок з промови УНДО-вського посла Великановича, яку він виголосив на засіданні польського сейму. Промова ілюструє, до якої безодні скотилася "нормалізація" та викриває жахливе положення українських учителів на Західній Україні і українського шкільництва взагалі. Понищий уривок говорить дуже багато без пояснень.

"Донедавна, ще є до 1920 р. на терені Сх. Галичини було 3,800 учителів українців на 9,000 усіх учительських сил. Сьогодні цей стан змінився в той спосіб, що число вчителів на терені львівської кураторії, виносить 14,000, з того українських учителів коло 2,000. Ясно, ця цифра не тільки не може вдоволити українського вчителя, але мусить викликати найбільше обурення, що ми є позбавлені цього великого чинника, який будує будівлю кожного народу. Українське вчительство нищено й нищиться різними дорогами. Почавши від школи виховання вчителів — бувших учительських семинарій, а скінчивши на найстарших управителях школи й учительських кандидатів, стосовано різні методи, щоб довести наш стан посідання до 19.4 проц. Якою дорогою йшла ця справа? Останньо було 2,000 нових етатів. Опорожнилося 1,500 в наслідок службового бігу. На 3,500 нових етатів, ми отримали 100 учительських етатів для учителів української національності. Справа вчительських кандидатів, яких є в нас около півтора тисячі безробітних є для нас річно дуже прикрою. До сьогоднішнього дня серед учительських кандидатів є коло 200 осіб, які скінчили студії перед 1930 р. Це є вина саме шкільної політики, спеціально львівської кураторії, а також і інших. Маю тут один лист, який насвітлює дуже докладно політику шкільної влади. Учитель пише з той спосіб: "Я здав іспит зрілости в державній учительській семинарії в 1930 році. Зараз я подався на вчительську посаду. Кураторія відсилає до таких шкільних інспекторатів: Станиславів, Львів, Рудки, Коросно. Справа тривала кілька років. На життя я заробляв лекціями у Львові та рівночасно я студіював музику в музичній школі! По кількох роках я дістав відповідь із шкільного інспекторату в Коросні, що з причини браку вільних місць мої документи повертається. Я переслав документи до мойого директора учительської семинарії п. Цімермана, а цей спрямував їх до кураторії львівської шкільної округи. Я звертався кількакратно особисто до персонального бюра й на мої представлення трагічного положення я вкінці отримав таку відповідь: "Прошу не забувати, що ви є греко-католик, і чи ви сьогодні, чи завтра кинетеся під потяг, це нам зовсім байдуже".

ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ ПІД РУМУНСЬКИМ ЧОБОТОМ

Десять депутатів англійського парламенту внесли в секретар'ат Ліги Націй петицію щодо культурного становища українців у Румунії, зокрема, в Бесарабії і Буковині. У петиції говориться, що румунський уряд зневажливо ставиться до договору про захист національних меншостей і забороняє українцям у Румунії мати свої школи й культурні заклади. *Викладання по українських школах, говориться в петиції, провадиться румунською мовою. Українську мову цілком вигнали з шкіл, навіть на вулиці дітей українців змушують розмовляти по-румунському.* Становище цілком нестерпне, — закінчують автори петиції і просять якнайскорішого втручання Ліги Націй у цю справу.

Подоптані права укр. народу

Станиславівський повіт в Сх. Галичині, каже "Діло", один з найчистіших національних повітів" в Сх. Галичині. У ньому замешкує 85 процент українців.

Проте переведені в травні 1935 р. вибори дали українцям в Станиславові 11 радних на всіх 26.

"ОТОЖ НЕ БУЛО ВИПАДКУ ЗА ДВА РОКИ, ЩОБ ПЕРЕЙШОВ ЯКИЙБУДЬ УКРАЇНСЬКИЙ ВНЕСОК. Раз — у березні 1936 р. — трапилося, що перейшла була поправка при бюджеті, щоб виплатити Рідній школі 250 злотих субвенції, — нарівні з польською ставкою, однак ситуацію врятовано в той спосіб, що ВОЄВОДСТВО УХВАЛЕНУ ПОЗИЦІЮ ПРІ ЗАТВЕРДЖУВАННІ БЮДЖЕТУ СКРЕСЛИЛО" (Діло" з 4 березня, 1937 р.).

Але цього мало. "Діло" в редакційній оповідає, як то "українські радні трималися конструктивізму" в тому ж Станиславові, "ніколи не торкалися справи, чому їх в раді є меншість, не пробували ні кроку зробити в делікатній матерії, що ось великий самоуправний апарат у майже чисто-українському повіті — є цілковито польський, при кожній нагоді декларували свою готовість співпраці, — за це поклепували їх по плечах з міною пана, доброго для свого слуги".

Так хвалиться "Діло" ділом рук своєї ундівщини. Але послухайте, як воно хвалиться тією нормалізацією далі:

"Коли прийшла ера "нормалізації", прокинула вона в декого сподівання, що ситуація українців у самоуправі покращає. На жаль... "нормалізація" викликала на практиці просто протилежний наслідок, бо східно-галицькі поляки... повели повну негацію всякої лояльної співпраці з українцями".

І "Діло" у замітці до тієї ж редакційної статті стверджує. **"Трагедія у тому, що це не є виїмковий випадок. Навпаки: нижчеведена стаття може послужити як ілюстрація загальних відносин у галицькій самоуправі".**

Чи треба ще кращого свідоцтва для того, щоб показати, чого добилася ундівщина для українського народу своєю гацебною службою польському фашизмові.

Силует Берези Картузької.

Фашистський Терор, Голод, Холод, і Переслідування Панують На Західній Україні

ЯК БАНДА ТРОЦЬКІСТСЬКИХ ЗМОВНИКІВ ПРОДАВАЛА ГІТЛЕРОВІ УКРАЇНУ

ТОМУ УКРАЇНСЬКА КОНТРРЕВОЛЮЦІЯ, З ЛОБАЇВЩИНОЮ ВКЛЮЧНО, ТАК ПЛАЧЕ ЗА ТРОЦЬКІСТСЬКИМИ АГЕНТАМИ НІМЕЦЬКОГО ФАШИЗМУ

Давно вже закінчився процес, присуд і виконаня присуду над троцькістськими змовниками і шпигунами в Москві. Але плач за ними не стихає на шпальтах української буржуазної преси та ренегатської рентильки.

І довго ще не стихне.

"Діло", наприклад, з нетерплячкою чекало суду над Порайком, заступником голови Раднаркому України, про арештування якого воно так несамовито трубило. Тепер вже не може дочекатися ніяк суду над Юрком Коцюбинським.

— Дайте нам українця, щоб більшовики судили, бо на жидах і москалях тяжко зробити антибільшовицьку кар'єру й пропаганду — така лінія цих гітлерівських прихвостнів.

"Український Голос", в часі зізнань троцькістів на суді писав, що їх чимсь напоєно, дано їм якогось дурману, що вони так самі себе видають та своїх спільників, а тепер розпучливо запитує, чому "цілий жидівський світ мовчить?"

І закінчує, що... "мабуть недалекий час, коли на великий "монстр-процес" будуть покликані самі творці і голосителі большевизму"... "вони засядуть на лаві оскаржених". Це, після "Укр. Голосу", буде їм відплата і за Петлюру і за Троцького.

Лобаївська ренегатщина також ніяк не може переболіти тієї "трагедії", вона ж так старанно "доказувала", що Ленін і Троцький — були цілий час найближчими співробітниками, а тут ось маєм,—троцькізм, як прикрита агентура фашизму.

Є чого тим ворогам трудящих, ворогам радянської влади, її переможного соціалістичного будівництва — скаженіти, брехати, та *сподіватися, що хоч П'ятаков, Радек і ко. зрадили, то головний* "герой" ще таки залишився і його угода з Гессом, найближчим співробітником Гітлера, дасть свої овочі і що Гітлер влаштує ще "монстр-процес" над "творцями і голосителями большевизму".

Звичайно, це станеться тоді, коли Гітлер забере Україну, яку йому прирекли однаково — Коновалець, Скоропадський, А. Лівицький (цей останній через Ридз-Сміглого) і Троцький. От тільки чи забере?

Що Троцький погодився віддати Україну Гітлерові, без різниці, чи там буде гетьман, чи отаман, чи самий Гітлер — про це оповідали на суді виразно П'ятаков, Радек і Логінов. Ми нижче наводимо уривки із зізнань цих керівників троцькістського центру на суді в Москві.

Прокурор Вишинський питає 23 січня на прилюдному суді Радека про листи Троцького до нього і про те, що у них писалося:

ВИШИНСЬКИЙ: В тому другому листі, що його було названо розгорненою програмою поражевства, було щонебудь про умови, якими повинна була група паралельного центру, що прийшла б до влади, задоволити користь чужоземних держав?

РАДЕК: Уся програма була спрямована на те.

ВИШИНСЬКИЙ: Самих умов Троцький не викладав?

РАДЕК: Викладав.

ВИШИНСЬКИЙ: Конкретно говорив про територіальні уступки?

РАДЕК: Було сказано, що, правдоподібно, це буде необхідне.

ВИШИНСЬКИЙ: Що ж власне?

РАДЕК: Правдоподібно, необхідні будуть територіальні уступки.

ВИШИНСЬКИЙ: Які?

РАДЕК: Коли ми читали листа Троцького, ми не мали сумнівів в тому. ЯК ЦЕ БУДЕ НАЗИВАТИСЯ — ГЕТЬМАНСЬКОЮ УКРАЇНОЮ ЧИ ІНАКШЕ — СПРАВА ЙДЕ ПРО ЗАДОВОЛЕННЯ НІМЕЦЬКОЇ ЕКСПАНСІЇ НА УКРАЇНІ. Що ж стосується Японії, то Троцький говорив про уступки Приамур'я й Примор'я.

На запит Вишинського Сокольніков підтверджує зміст цього листа Троцького.

Обвинувачений П'ятаков оповідає на суді, як він з кінцем 1935 року при побаченні з Троцьким, обговорював справу віддання Гітлерові України за допомогу проти радянської влади.

П'ятаков каже:

"Троцький... сказав мені, що він мав довгі переговори із заступником голови німецької національно-соціалістичної партії — Гессом... Німецькі фашисти обіцяють троцькістсько - зінов'євському блоку...: підтримку... за певні територіальні уступки... Мова йшла про прикриту форму територіальних уступок, яка називалася "НЕПРОТИДІЛАННЯМ УКРАЇНСЬКИМ НАЦІОНАЛЬНО - БУРЖУАЗНИМ СИЛАМ НА ВИПАДОК ЇХ САМОВИЗНАЧЕННЯ".

ВИШИНСЬКИЙ: Що це означає?

П'ЯТАКОВ: Це в прикритій формі означає те, про що говорив тут Радек: ЯКЩО НІМЦІ ПОСАДЯТЬ СВІЙ УКРАЇНСЬКИЙ УРЯД — ПРИ ЧОМУ БУДУТЬ КЕРУВАТИ НЕ ЧЕРЕЗ СВОГО НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛ - ГУБЕРНАТОРА, А, МОЖЕ БУТИ, ЦЕ БУДЕ ГЕТЬМАН, АЛЕ В КОЖНОМУ РАЗІ НІМЦІ "САМОВИЗНАЧАТЬ" УКРАЇНУ — ТРОЦЬКІСТСЬКО - ЗІНОВ'ЄВСЬКИЙ БЛОК ЦЬОМУ НЕ БУДЕ ПРОТИДІЛАТИ".

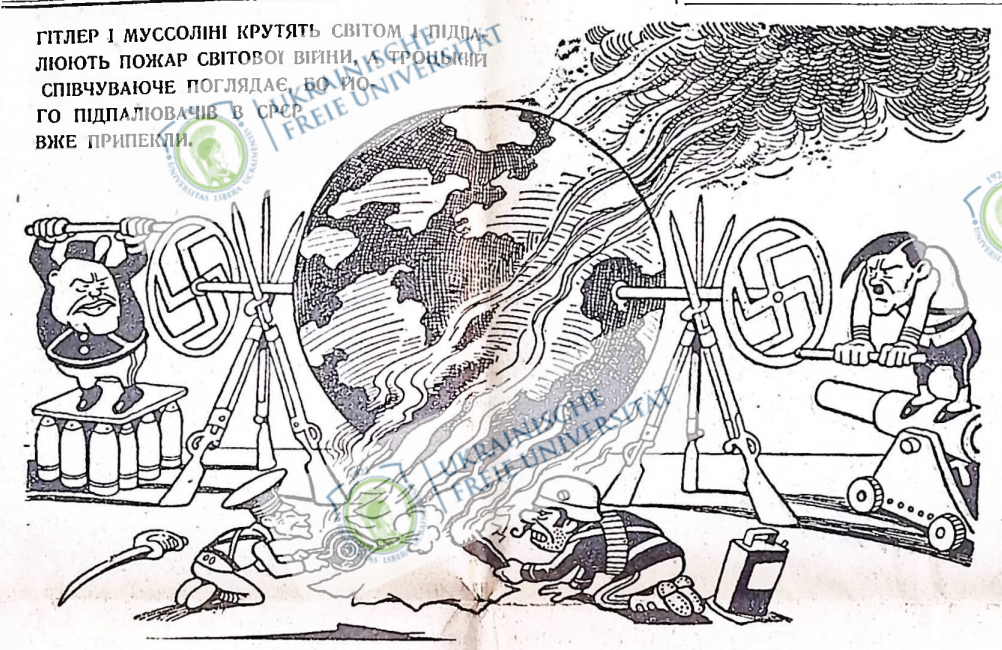

Доки це станеться, власне, щоб це приспішити, троцькісти прирекли, після угоди з Гессом, переводити шкідницьку роботу в СРСР і на Україні та вбивства керівників радянської влади:

П'ЯТАКОВ: В Західнім Сибіру була спроба вбити Молотова...

ВИШИНСЬКИЙ: А далі?

П'ЯТАКОВ: На Україні — Косіора й Постишева. Потім на Україні були балачки з українськими троцькістами про те, що коли треба буде перекинути троцькістські кадри в Москву, то це треба буде зробити.

ЗІЗНАННЯ ДАЄ РАДЕК 24 СІЧНЯ

ВИШИНСЬКИЙ: Що вам відомо про терористичну діяльність інших груп?

РАДЕК: П'ятаков сказав мені про те, що український центр — він назвав Коцюбинського, Голубенка і, здається, Логінова, — формує терористичну групу, яка буде діяти проти керівництва комуністичної партії й радянської влади України.

Радек оповідає про чотири умови троцькістів з німцями й японцями:

ВИШИНСЬКИЙ: Яка четверта умова?

РАДЕК: Четверта — розділ країни: НІМЕЧЧИНІ НАМІЧЕНО ВІДДАТИ УКРАЇНУ; ПРИМОР'Є І ПРИАМУР'Є — ЯПОНІЇ.

Ранком 25 січня в ролі свідка, якого не судили, виступав на суді один з провідників троцькістського центра на Україні, **Логінов.** Тим цікавіші для нас його зізнання.

На кілька запитань Вишинського, Логінов пояснює:

ЛОГІНОВ: ...П'ятаков запропонував створити на Україні, троцькістський центр, в який увійшли б Коцюбинський, Голубенко, Лівшиц і я.

ВИШИНСЬКИЙ: В якому це було році?

ЛОГІНОВ: Це було, приблизно, в літі 1931 р.

ВИШИНСЬКИЙ: Чи ви бачилися після 1931 р. з П'ятаковим, де, коли і які були предмети зустріч і розмов?

ЛОГІНОВ: Після 1931 р. моя зустріч з П'ятаковим відбулася в кінці 1932 р. Я повідомив П'ятакова, що український центр створено в такому складі, який був намічений П'ятаковим, і що ми приступили вже до підпільної роботи на Україні. П'ятаков... пропонував і на Україні переходити від балачок про терор до практичних дій.

Розповівши широко про шкідницьку роботу на Україні, — в Одесі за керівництвом Голубенка, в Дніпропетровську за керівництвом Жукова, та в Донбасі, Логінов каже, що бачився з П'ятаковим знову з початком 1936 р. і П'ятаков розказав йому про свою балачку з Троцьким, про угоду з німцями й японцями і що троцькісти погодилися на розчленування Радянського Союзу.

ВИШИНСЬКИЙ: На яких умовинах?

ЛОГІНОВ: Він сказав, що питання йде про великі територіальні уступки як на Сході, так і на Україні і що ми тепер повинні усіми засобами допомагати поразці Радянського Союзу.

ВИШИНСЬКИЙ: Коли він про це говорив?

ЛОГІНОВ: Він говорив мені про це спочатком 1936 р.

І скажіть же тепер, як не плакати українським фашистам, півфашистам, фашистським прихвостням, ренегатам — за троцькістами? Вони ж ішли по тій самій лінії за Гітлером, що йде Коновалець, Скоропадський, тільки як коли коновальці та скоропадські сидять на фашистських стільцях, то Коцюбинські, Голубенки, Лівшиці, Логінови — на Україні, й не сидять, а діють:

вони стараються руйнувати коксо - хемічну промисловість на Україні, провадять шкідництва в хемічних лабораторіях, ушкоджують коксо-хемічні заводи в Енакієві, Криворіжжі, Горлівці;

вони підготовляють вбивство Косіора, Постишева, в Одесі — Ворошилова. Вони так розгортають роботу, що їх планують перекинути ще й "на роботу" в Москву.

А тут радянська влада спинала їх за злочинну руку. Розпука охопила українських прихвостнів німецького фашизму. Вони виклинають євреїв, чому ці не протестують, не стають в обороні Троцького. Вони самого Троцького лають... за невдачу...

А ренегати?! Вони ж недавно тільки поцілувалися з троцькістами, перебрали від них на "з'їзді" в Торонто монополь на пропаганду троцькізму між українцями в Канаді — а тут такий провал! Такий скандал!!...

Погано. Але такий вже хід історії. Україна дала раду з гетьманами, отуманами, директоріями й їхніми територіями — дасть вона раду і з троцькістськими шпигунами та їхніми фашистськими покровителями.

Хай це раз на завжди затямлять всі ті, які чекають на *"монстр-процес" над більшовиками, і ренегати*, які тільки про те й мріють.

Тойсамий.

Шляхами пісні — Петро Біба

Як дорогоцінні перлини ввійшли у скарбницю соціалістичної культури народні твори — пісні і думи, перекази і казки. Переспівані і вивчені, вони шліфувалися як морський камінь протягом багатьох і багатьох років, щоб стати безмежно чіткими, лаконічними, виразними, у яких сконденсовано все, чим жила людина на кожному етапі суспільного розвитку. Тим то й інтерес такий до народної творчості, до пісень народу. Цінність народної творчості і в її майстерності. Вона майстерна вже тим, що найскладніші явища історії людства вона викладає стисло і чітко.

Народ — найбільший майстер. Він сам створив усі цінності, творча сила його невичерпна. Його пісня досконала, майстерна, найпростішими словами зворушує наші серця.

Найвидатніші майстри культури, художньої літератури, тільки тому й ставали великими майстрами, що вони вдавалися до народної творчості, черпали з її джерел багатство своїх творів. Будучи у засланні в селі Михайловському і слухаючи казки своєї няні, Олександер Сергійович Пушкін писав своєму брату:

— Що за краса ці казки. Кожна є поема!

Олександер Сергійович Пушкін з глибокою увагою ставився до народної творчості, вивчав її, вчився в народу. Він створив російську літературну мову і не мало в цьому допомогти освоєння народної творчості.

Класову боротьбу і страждання під ярмом поміщицької і куркульської кабали відбивають дореволюційні народні пісні.

Колгоспник Радченко Василь Антонович з колгоспу "Комуніст", Кришенуватської сільради нам'ятає ту пісню, яку співав його однолітки, яку співав і він сам.

Пливе щука з Кременчука
Аж до синього моря,
Хто не служив у багатих,
Той не знає горя.
Ой я служив у багатих
Усе горе знаю...

Подібні пісні звучать як сумна згадка.

...Ось повстає перед нами картина чудової природи України, пишна весна, соковите листя клену. Виходить жінка і оглядає це торжество природи і чує, як зозуля кує. У жінки туга важка на серці лежить, і спогади сумні напливають і виливаються в пісню:

Ой закувала та сива зозуля
На зеленому кленочку.
Ой погнали мого милого
У далеку сторіночку.
Рік вже другий, рік вже третій
Не чути ні вісті —
Ходить милий по Сибіру
Труть кайдани кісті.
А вдома голодні діти, вона, жінка того чоловіка, що насмілився невгодити панові, що за свою "бунтарську душу", цебто за своє непримирення з експлуататорами, був загнаний у далекий Сибір, куди лягала дорога багатьом людям, що не хотіли вмирати у ярмі.

І немила жінці природа і смутком обвіяло красну природу поневоленої України. У жінки велике горе:

Кряче ворон, кряче чорний
Скиглять чайки білі —
Вже не вернеться додому
Кайдани заїли.

Так, кожна пісня — віконце, глянувши в яке, бачиш давно минуле пережите народом.

Ось нива —
Косарі косять, вітер повіває,
Шовкова травиця на землю лягає,
Бідна вдова з багачем розмовляє,
Багач, багач, злий-лютий приналяже гарненьке обличчя бідної дівчини, він готовий "послати сватів". Мати-вдова добре знає, що це несе її доньці. Вічний докір, що, мовляв, посагу не маєш, що злидарка, що обірванка. Це значить віддати дочку куркулеві в ярмо, в подвійну неволю, де приниження людської особистості виявляється у найдрібніших речах, на кожному кроці. Це значить було віддати дочку на гіршу каторгу, ніж у наймі.

— Ой, дуко, багаче, я тебе добре знаю,
Не сватай дочки, бо придан не маю...

Віками стогнали народи нашої батьківщини під ярмом і чоботом поміщиків і капіталістів, під ярмом куркулів. Віками народ під дзенькіт кайданів був гнаний у Сибір, у далеке заслання, за те, що хотів волі, хотів вільно жити без пана, без куркуля, без попа.

Тільки партія більшовиків визволяла народ з одвічної неволі. Молода республіка Рад опинилася у ворожому оточенні. Ворог добирався зі всіх сторін до серця її. У циклу фольклору громадянської війни народ подає свої пісні і думи.

Грім гуде і дощ накрапає,
То на Україну хижа панота наступає.
І Махно й Петлюра й Денікін босяцюра,
Кров селянську, робітничу проливає.

Але знали робітники і селяни, що несла їм оця вся хижа банда. І вони йшли за комуністичною партією і рубали ворогів.

Б'ють гармати, світять шаблі,
панота тікає,
А наш козак Семен Будьонний,
як сокіл літає.
Ой тікає панота, більше не вернеться,
Бо й голови позбудеться, коли знов зарветься.

Перемігши озброєних ворогів революції, партія повела робітничий клас на нові фронти, на відбудування зруйнованого народного господарства, і нова пісня залунала у народі.

Нам до праці треба стати
Ниви кличуть, гей скорій.

Розквітнули у дружньому сузір'ї одинадцять вільних республік. Партія більшовиків розгромила експлуататорські класи, розгромила троцькістів, зінов'євців, націоналістів і правих відщепенців, добиває їхні рештки і веде успішно радянський щасливий народ до комунізму. І нова пісня ходить нашим краєм:

Піснею про Сталіна
Починаєм день,
Кращих ми не знаємо
На землі пісень.

...Юнак вийшов у поле... Над полем під хмарою линуть літаки. Юнак дивиться, як від крила літака відділяється темна грудочка. Враз, мов лебединим крилом війнуло в небі. Парашут! І як не заспівати:

Ой, літає моя мила,
Покоряє висоту.
В неї шовкові крила
Зонтик-парашут.

Усі прагнення нашої молоді здійснюються у нашій країні, і скрізь оточується ініціатива і прекрасна молодь теплом і увагою усього народу.

Ой, сідає моя мила
На майдані, на степи.
Її радісно вітають
І дарують їй квітки.

— Спасибі дорогому Сталіну за веселе і щасливе життя, — говорить багатомільйонний народ СРСР. За прекрасну молодість

Посилає моя мила
Вождю Сталіну привіт.

Ідучи за піснею, бачиш історію нашого народу, його бідування, боротьбу, його перемоги і радість.

У нас тепер життя веселе
Ми працюємо гуртом.

Так лаконічно відбиває пісня і дружбу, і радість, і принципи колективізму у нашій країні.

В дружній сім'ї одинадцяти республік розквітає Радянська Україна, індустріальна, машинізована, Україна чавуну і сталі, вугілля і пшениці, Україна високої культури.

Вороги народу — троцькісти, що зімкнулися з фашизмом, хотіли запродати у неволю, віддати на потаду, український народ капіталістичним державам. Вони хотіли відібрати у народу його здобутки, його радість, його культуру.

Радянський народ, в тому числі й народ Радянської України як ніколи згуртований навколо великої партії Леніна-Сталіна під її прапором іде успішно до комунізму, і на цьому шляху далі будуть нещадно розтрощені троцькісти і всі вороги народу, як розтрощувалися досі, будуть розбиватися на голову, аж доки керований партією радянський народ не викорчує всі залишки погані на радянській землі.

І про це нагадує українська народна пісня:

Ой весело, весело на Вкраїні
жити,
Бо немає пана, бо немає раба,
й не буде повіки.
Бо немає пана, бо немає раба й
ніщо не поверне
Ой як будуть на Вкраїну пани
заїхати
Будемо ми з Будьонним знову
бити їх і гнати,
Сталіну любимому, вождеві
великому
З фронту вісті перемоги блискавкою слати.

Духовий оркестр, що складається з чоловіків і жінок, колгоспу недалеко Сталінграду, над Волгою, грає на окружному св'яті твір, присв'ячений Сталіну.

БУДЕМО СВЯТКУВАТИ І-ШЕ ТРАВНЯ

Лек Кардинал, Алта. Ми відбули спеціальні збори відділу ТУРФДім в справі підготовки до святкування міжнародного пролетарського свята — Перше Травня. На зборах був присутний т. Н. Алексієвич, який широко пояснив про значення свята Перше Травня і допомогу нам пробити план для його святкування в нашій місцевості.

Після дискусії, вирішено відсвяткувати Першотравневе свято в неділю, 2 травня, в 2-ій годині пополудні. Святкування відбудеться в хаті т. Ю. Петришина. На святі буде промовляти т. Алексієвич в українській мові, а т-ка Алексієвич в англійській мові.

Разом з т. Алексієвичем на наших зборах був присутний і Т. Сенюта, секретар окружкому. Він говорив про травневу кампанію в користь нашої преси і дав нам до відома, що на окружній конференції на наш відділ призначено квоту $25.00 фонду і 9 нових передплатників. Збори прийняли цю квоту і зараз вибрано пресовий комітет, який має проводити кампанію. Рівнож вирішено влаштувати забаву в хаті т. Петришина 8 травня. Просимо всіх дооколичних фармерів дати нам підтримку в цій забаві і в інших підприємствах, які ми будемо влаштовувати.

Д. Ганущак, фармкор.

НА ФРОНТ ТРАВНЕВОЇ КАМПАНІЇ В КОРИСТЬ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ ПРЕСИ

ВИКЛИКАЮ НА ЗМАГАННЯ ДО ПРАЦІ В ТРАВНЕВІЙ КАМПАНІЇ

Вернон, Б. К. — Хочу висказати свої думки про травневу пресову кампанію, до якої лишається вже не багато часу. Я є певний, що багато відділів робітничо - фармерських організацій вже мають виготовлені плани праці і з першим днем травня вони візьмуться щиро до праці. Можливо, що є також і такі відділи, які ще планів не мають і до пресової кампанії не дуже приготовляються. А це зле. Коли план праці виготовляється в часі кампанії, то на цьому терпить ціла справа.

Щоб справа не потерпіла я завчасу пишу до преси, і кличу усіх товаришів не занедбувати підготовки до кампанії. Особливо я звертаюся до товаришів в **Шандро, Алта.** Звертаюся до них тому, що колись я там працював і тоді ми мали вчасно виготовлені плани, завдяки чому ми перевиконали свою квоту. Але от минулого листопада товариші чомусь не подбали, щоб кампанія була успішна. Дехто з товаришів може подумати, що я хочу себе похвалити, бо коли я там був, тоді й кампанія була більш успішна. Ні. Я зовсім не маю такого на думці. Я лише говорю як справа малася.

Минулої осені можна було легше квоту перевиконати, бо був трохи урожай і пшениця не вимерзла. Правда, на неї чекали різні галапаси, що ссуть кров фармерів, але коли б було кому піти до фармерів і поговорити з ними про пресу, я певний, що неодин фармер був би дав кілька бушлів пшениці на ту ціль.

Щоб запевнити успіх травневої кампанії, я постановив собі зібрати на "Фарм. Життя" $4 передплати і $1 пресового фонду. На таку суму я викликаю таких товаришів: Івана Рошка, Іллю Кучера, Михайла Теребиця і Василя Осташика. Кожний з них повинен зібрати таку саму суму, як я собі призначив, тобто $4 передплати і $1 пресфонду.

З **Витфорд,** місцевість, яка належить до Шандро, викликаю: Николу Кучера і Дмитра Шевчука по $2 передплати і по 50 центів пресового фонду.

З **Кагвин** викликаю А. Римара на $4 передплати і $1 пресового фонду і Ліну Королюк на $2 передплати і 50 пресового фонду.

Я, товариші, буду слідкувати у "Фарм. Життю" хто з вас відозветься на сторінках нашої газети. Коли хто з вас уважає, що виклик замалий, може собі піднести. Я не буду мати нічого проти. Але мені хочеться, щоб всі товариші не лише прийняли виклик, але також його вповні виконали.

І. Осатенко.

ДОПОМОГТИ НОВОМУ ВІДДІЛОВІ ТУРФДІМ РОЗГОРНУТИ ОРГАНІЗАЦІЙНУ ПРАЦЮ

Роял Парк, Алта. — В нашій місцевості так, як і в інших, є фармери багатші і бідні, або, як кажуть, спролетаризовані. Бідні фармери найбільше торнуться до організації, а також стараються пояснити своїм сусідам, що тільки в сильній робітничо - фармерській організації лежить вихід для трудящих мас. Багатші фармери кажуть, що їм ще добре живеться і не хочуть належати до організації. Вони не хочуть бачити того, що капіталістична система зруйнувала вже неодного навіть багатого фармера.

Деякі багатші фармери тішаться тим, що уряд дає їм безплатного робітника з реліфу. Є такі фармери, що стараються якнайбільше витиснути з такого робітника.

Недавно у нас зорганізовано відділ ТУРФДім, до якого вписалося 9 членів. Старанням цього відділу відограно представлення п.н. "Трьох до вибору". Перший раз ми грали його в Мондейр, але там ми мали мало приходу, так подбали мондейрські товариші, щоб допомогти новому відділові. Правда, були також такі товариші, що старалися всіми силами допомогти. Один товариш, на наше запрошення, поїхав також з нами до Роял Парк, де допоміг нам перепровадити представлення. Тут ми мали вже трохи кращий успіх. Третій раз ми грали у Вегревил, але тут не було доброго успіху.

Немало труднощів ми мали з тим представленням. Треба було відбувати проби по хатах, бо ми не маємо власного приміщення.

Зимою ми влаштовували також вечерки, — робили "супрайс парті", *але не такі, як це роблять наші сусіди,* майже завжди з пиятикою. На ті вечерки ми запрошували також усіх фармерів і вони були дуже вдоволені. Ми мали різні ігри.

Крім того ми зорганізували групу товаришів, які студіювали лекції політграмоти, на які наші члени і симпатики приходили навіть по п'ять і більше миль. Характерне є це, що багато товаришів, які дальше мешкають, завжди приходили на проби представлень і на лекції, а ті що мали чим приїхати, нераз зовсім не появлялися.

На цьому кінчу свій допис і постараюся незадовго знов написати дещо до газети, бо з нашої місцевості дуже мало дописів можна найти в нашій газет.

В. Цигачук.

ЗАЛИШЕНІ ДІТИ ЗГИНУЛИ З ГОЛОДУ

В Лондоні, Англія, чоловік і жінка, які мали двоє малих дітей, посварилися і лишили дім. Чоловік, Персі Дейвис, думав, що жінка буде опікуватися дітьми і рішив не вертати додому, а його жінка подумала, що знову чоловік буде доглядати дітей і також не вертала додому. Після 12 днів, Персі вернув додому і знайшов обидвоє дітей, два малі сини, мертвими на підлозі під ліжком.

Публічна екзекуція над робітниками й робітницями, революціонерами Китаю. На колінах розставлені чоловіки й жінки, над якими має бути переведена екзекуція відрубування голови. Вже публикою на самому фронті видно з фотографічним апаратом білого "цивілізатора".

Вперед До Ударної Праці

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ ТОВАРИСТВА УКР. РОБ.-ФАРМ. ДІМ ЗАКЛИКАЄ ДО ПРАЦІ В ТРАВНЕВІЙ КАМПАНІЇ ДЛЯ СВОЄЇ ПРЕСИ.

У всій діяльності, яку провадила наша організація — Товариство Український Робітничо-фармерський Дім, була і є найбільшим виразником, організатором, учителем, керівником — українська робітничо - фармерська преса.

Наша преса допомагала нам організувати українських трудящих, щоб спільно з всіма трудящими інших національностей провадити боротьбу за своє право, за краще життя.

Наша преса вірно стоїть на сторожі інтересів трудящих на Західній Україні та закликає на допомогу визвольним змаганням наших братів і сестер на рідних західно - українських землях.

Наша преса проводить і видвигає українську культуру, мистецтво, яке служить інтересам українського трудящого народу.

Взагалі, українська робітничо-фармерська преса наш вірний товариш - будівник, який непохитно стоїть на сторожі зміцнення і розвитку українських робітничо-фармерських організацій.

Тому то кожний член і членкиня ТУРФДім, кожний наш симпатик і симпатичка повинні якнайщиріше попрацювати, щоб забезпечити існування нашої преси на довгі літні місяці.

Нехай кожний запам'ятає: в травні провадиться праця кожним українським трудівником для свого товариша - оборонця — української робітничо - фармерської преси.

Вперед за ударне перевиконання квоти в травні!

ЦВК ТУРФДім.

Окружні наради виявили великий зріст організаційної праці

УСІ ВІДДІЛИ В ОКРУЗІ ПОВИННІ ПОПРАЦЮВАТИ В ТРАВНЕВІЙ КАМПАНІЇ ЯКНАЙКРАЩЕ, ЩОБ ПЕРЕВИКОНАТИ ВСТАНОВЛЕНУ КВОТУ.

Гайленд Парк, Алта. На окружних нарадах, що відбувався 4 і 5 квітня, було 42 присутніх, з того 11 з правом рішаючого голосу. Інші були гості. На нарадах були зарепрезентовані чотири відділи ТУРФДім: Гвайтло, Лек Кардинал, Вокінг і Блюбері Мавнтейн.

Делегати у своїх звітах говорили про працю, яку вони проводили від останніх окружних нарад. У відділі Гай Прейрі праця дещо покращала. Мають диригента, а також зорганізовано Дитячу Школу, що є запорукою розвитку організаційної праці. Відділ в Сонсет Гавз не зробив великого поступу, бо в місцевості є мало мешканців та й ті виїжджають з місцевості. При відділі ТУРФДім є також відділ Жінсекції.

В Прествил є мало українського населення і тому тут немає багато членів ТУРФДім. Праця ведеться добре. Добре налагоджено справу кольпортажу. Продають біля 100 чисел "Дейлі Клеріон" місячно. Це одинокий відділ в нашій окрузі, де кольпортаж так добре поставлено.

Відділ в Гайленд Парк начисляє 30 членів. Тут відбувався окружний освітний курс, на якому було 10 курсантів. Є вигляди, що відділ буде розвиватися.

Зі звіту секретаря окружкому виявилося, що в окрузі зорганізовано три нові відділи — два відділи ТУРФДім і один Секції Молоді, до яких вписалося 28 членів. Тов. Алексієвич в своєму докладі спинився довше на положенні фармерів в загальному, а в нашій окрузі зокрема, схарактеризував стан відділів в нашій окрузі та вказав на небезпеку фашизму, яка наростає. Крім того він вказав на потребу і можливість організування нових відділів робітничо - фармерських організацій. Після докладів були питання і дискусія, в якій брало участь 20 товаришів і товаришок. Виявилося, що від останніх нарад проведено кращу організаційну працю, як колибудь дотепер. Показалося також, що нам бракує товариша, який міг би організувати фармерів інших народностей, головно англійців.

Після довшої і всебічної дискусії винесено такі рішення:

1. В травневій кампанії маємо придбати $200 фонду на нашу робітничо - фармерську пресу та придбати 30 нових передплатників.

2. Зорганізувати чотири нові відділи за 6 місяців, тобто до других окружних нарад. Для цього окружком повинен тримати постійно окружного організатора т. Алексієвича. Окружком повинен подбати, щоб на слідуючу зиму відбути освітний курс.

3. Усі відділи повинні поставити собі за завдання поширювання англійської робітничої газети "Дейлі Клеріон".

4. Усі відділи повинні офіліюватися до Ліги проти війни і фашизму.

5. Точно і вповні сплачувати організаційний фонд до Провкому.

6. Відбути масове святкування Першого Травня.

Зараз після окружних нарад двох товаришів виїхали на організаційну об'їздку для організування нових відділів та скріплення праці в старих. Спеціальним їхнім завданням є приготовити плани до успішного переведення травневої кампанії. Окружні наради назначили такі квоти для відділів:

	Фонду:	н. передп.
Гайленд Парк	$50	3
Сонсет Гавз	25	—
Гай Прейрі	28	3
Прествил	28	2
Лек Кардинал	25	9
Гвайтло	20	5
Вокінг	10	1
Блюбері Мавнтейн	10	5
Сексмит	4	2
Разом	$200	30

Квота наша на відділи не є зависока, тому постараємося її вповні виконати, а то й перевиконати. Попрацюймо ударно в травні для своєї преси.

І. Ільчук, голова,
П. Махній, секр.

З ВЕЛИКИМ УСПІХОМ ЗАКІНЧИЛИ ОКРУЖНИЙ ОСВІТНИЙ КУРС

Гайленд Парк, Алта. — На окружному курсі в Гайленд Парк, що тривав від 3 січня до 3 квітня, ми вивчали два предмети: Політичну економію і Історію ВКП(б). З початку нам важко було вчитися бо все ми на це було новим, але поволи ми починали все більше розуміти і тоді нам вже було багато легше.

На початку нашого навчання на курсі було 7 курсантів. До двох тижнів число зросло до 10, а на закінчення курсу було нас 9 курсантів. Час навчання був добре поділений. Ми видавали стінну газету п.н. "Іскра курсантів". Хоч ми багато скористали з цього курсу, то все таки нам треба ще більше вчитися. Курсанти бажали продовжити час навчання, але матеріяльні обставини нам на це не дозволили. Ми мали також багато труднощів у помешканням та куховарством, але їх ми поборювали.

З політичної економії ми навчились чому бувають кризи. Ми довідались про різні форми експлуатації, як виникли класи і який шлях до їхнього знищення. З історії ВКП(б) ми навчилися, як виник і оформився більшовизм, і в боротьбі з якими ворогами партія пролетаріату виросла і загартувалася.

За час нашого навчання ми відсвяткували ряд пролетарських свят, відограли три представлення, відбули 8 масових читань. Вечорами ми студіювали предмети індивідуально. Вже другого місяця нашого навчання ми виступали раз на тиждень, від год. 7 до 10, з промовами. Теми для промов давав нам інструктор. Такі виступи допомагали нам організувати свої думки.

Газети ми діставали раз на тиждень і тоді з "УРВ" та "ФЖ" ми довідувалися про боротьбу іспанського народу та про перемоги лояльних військ над фашистами. Багато курсанти зачислили свою мрію поїхати на допомогу іспанському народові в його боротьбі проти фашистів, коли б лише був для них вільний перехід. Наш курс закінчився з добрим успіхом, але нам навіть не хотілося роз'їжджатися домів, бо ми лише розсмакували пролетарську науку. Тепер будемо приступовувати набуте знання у практичному житті. Ми будемо і дальше продовжати вчитися і будемо працювати для добра і розвитку наших організацій, для обнесення і поширення впливів комуністичної партії. Ми будемо працювати також для розвитку нашої бойової преси і будемо дбати за її поширення.

Усі курсанти складають щиру подяку усім членам наших організацій, усім симпатикам, які допомагали морально і матеріально нашому курсові. Без вашої допомоги, товариші, ми не змогли б були закінчити навчання. Дякуємо також товаришці Ромик, яка варила для усіх курсантів.

На закінчення курсу ми влаштували вечерок, на який запросили членів і симпатиків. Вечерок був дуже успішний. Були пісні, а також курсанти виступали з промовами. З довшою промовою виступив т. Алексієвич, керівник нашого курсу, який пояснив значення таких курсів. Після того були танці. Всі присутні були вповні вдоволені з вечерка.

Іван Ільчук,
учасник курсу.

ЕКСПОРТ ЛОМБРУ З КАНАДИ

В лютому цього року з Канади експортовано 120,856,000 фітів ломбру, вартості $2,815,413. В цьому самому місяці минулого року з Канади експортовано 95,357,000 фітів ломбру, вартості $2,008,122. США закупили найбільшу частину канадського ломбру цього року, — 58,246,000 фітів. Британія закупила 39,041,000 фітів.

Фізкультурники СРСР демонструють різні спортивні фігури на Червоній площі в Москві. Спорт в СРСР є улюбленою справою радянської молоді.

ЯК МИ ПРАЦЮВАЛИ В ОРГАНІЗАЦІЇ В ЧАСІ ЗИМОВОГО СЕЗОНУ

Дарлінг, Алта. — Організаційна праця в нашім відділі ТУРФДім проходить тепер краще, як в минулому. Наша Секція молоді бере тепер більш активну участь, а також члени ТУРФДім не лишаються позаді.

Мистецька праця у нас проходить найкраще. Хоч зимою тяжко працювати на фармах тому, що зимно і далеко сходиться на проби, але наша молодь бойова і легко усуває всякі труднощі. Через цілу зиму наша молодь майже кожного вечора сходилася на проби і за три місяці ми відограли чотири представлення, а також концертом відсвяткували роковини смерті Т. Шевченка. П'яте представлення маємо відограти на закінчення конференції, 3 травня. Крім того Секція Молоді приготовляє концерт, який відбудеться 7 травня.

Все це показує, що ми таки добре працювали через цілу зиму. Під тим зглядом ми можемо зрівнятися з якимбуть відділом. Коли ж який відділ працює ще краще, то було б добре, щоб він дав про себе чути на сторінках нашої преси, вказав, яким способом він добився успіхів, а тоді і ми візьмемо від нього приклад та постараємося ще краще працювати.

Мистецтво нам треба плекати. При допомозі мистецтва ми організуємо маси, приєднуємо їх на нашу сторону. Молодь дуже заінтересована мистецтвом, вона вчиться по українськи читати й писати, вчиться також правильно говорити. Таким чином ми маємо подвійну користь. Наші з'їзди звертали велику увагу на мистецтво, виносили по тому питанні резолюції, які нам треба за всяку ціну перевести в життя.

Різними способами ми повинні організувати маси до боротьби. Фашизм старається піднести свою гадючу голову. Капіталістичні *країни всіми силами пруть до нової війни, в якій мали б класти свої буйні голови сини робітників і фармерів. Подивімся, що зробив фашизм в Німеччині, Італії,* Польщі, що він хоче зробити в Іспанії. В Іспанії фашизм вже довів до кровопролиття і старається всіми силами ввести там свою криваву фашистську диктатуру та знищити зовсім демократію. Коли б фашизмові вдалося докоїти свого ганебного діла в Іспанії, він на цьому не ограничиться. Він піде наступом і на інші демократичні країни. Щоб до того не допустити, ми мусимо організувати усі протифашистські сили, усі поступові елементи в одну велику громаду, щоб завдати сильного удару нашим заклятим ворогам. Нам треба всіми силами допомагати нашим братам в Іспанії, бо їхня перемога буде нашою перемогою.

В.С.З. фармкор.

З ДАЛЕКИХ МІСЦЕВОСТЕЙ ФАРМЕРИ ЇДУТЬ СЛУХАТИ НАШИХ ПРОМОВЦІВ

Лек Кардинал, Алта. — 11 квітня до нашої місцевості прибули: т.т. Н. Алексієвич і Сенюта і промовляли на масовому мітингу фармерів. Мітинг був досить успішний. Деякі фармери їхали навіть по 13 миль.

Першим промовляв т. Сенюта. Він говорив про теперішнє положення фармерів в Канаді. Довголітна економічна криза, пов'язана з загальною кризою капіталізму, так зруйнувала фармерів, що зараз фармерство в Канаді в повному занепаді. Серед фармерського населення панують страшні злидні. Ось зараз прийшла весна, — говорив т. Сенюта, — а багато фармерів не мають чим сіяти. Він закликав присутніх організуватися і спільно, об'єднаним фронтом, боротися за свої домагання, а головно тепер фармери повинні боротися за насіння, щоб мали чим сіяти.

Відтак промовляв т. Алексієвич. Він говорив про теперішні світові події, а головно про боротьбу в Іспанії. Він розказав, хто такий робітничий клас, а хто такий панівний клас і чому між цими двома класами зараз провадиться боротьба на життя і смерть. Він також розказав про значення наших українських робітничо - фармерських масових організацій в Канаді і закликав присутніх ставати їхніми членами. Говорячи про молодь, т. Алексієвич звернув велику увагу на загрозу війни й фашизму в цілому світі і закликав фармерську молодь боротися проти війни, коли вона не бажає бути гарматним м'ясом в ній.

Наш відділ ТУРФДім в Лек Кардинал ще досить молодий, бо його зорганізовано, за допомогою т. Алексієвича, тільки минулої осені. Зараз у відділі є 13 членів і 3 членкині. Організаційну працю відділ проводить досить добре.

Д. Ганущак.

ВІДОМОСТІ ЗВІДУСІЛЬ

ЦІНИ НА СПОЖИВЧІ ТОВАРИ ЙДУТЬ ВГОРУ

Ціни на споживці товари у Вінніпегу значно піднеслися в останніх кількох місяцях. На деякі товари ціни піднеслися на 120 процент. Найбільша підвишка є на бараболях. Бараболі зараз продаються по $1.45 бушель, а в той самий час минулого року вони продавалися по 65 центів за бушель. Ціна на муку зараз виносить $3.75 за 98-фунтовий мішок, а рік тому вона була $2.65. Ціни на хліб піднеслися один цент на бохонці. Масло є 5 центів дороще на фунті від минулого року, смалець 4 центи, цукор 9 центів дорощий на 10-фунтовім мішечку. Ціни на м'ясо піднеслися на 5 до 7 центів на фунті.

Ціни на майже всі інші споживчі продукти також значно піднеслися в порівнанні до минулого року.

БОЇ НА ПЕРЕДМІСТЯХ ТОЛЕДО

Минулого тижня, в середу, частини урядових військ зайняли і закріпилися в хатах на окраїнах міста Толедо, — фашистської твердині, яка лежить 45 миль на південний захід від Мадріду. Рівночасно урядова артилерія, бомбардуючи місто, розбила п'ять порохових фабрик і зірвали три склади амуніції.

ПРОБИВАЮТЬ ДОБРЕ УКРІПЛЕНИЙ ФРОНТ

Урядові війська перетяли фашистам шлях до Сарагоси і закріпили за собою здобуте містечко Селадес. Фашисти дістали допомогу на ґвадалахарському фронті і ставлять сильний опір наступові лояністів. У воєнних діях на цьому фронті бере участь біля 40 урядових аеропланів.

ЗАТІСНЯЮТЬ ОБРУЧ КРУГОМ ЗАГАНУ ФАШИСТІВ

Хоч фашисти сильним вогнем артилерії на Мадрід старалися замкнути від облоги лояністів свій окружений гарнізон в Університетському місті, але це їм не вдалося. Урядові війська ще дужче затісняють обруч кругом гарнізону, щоб примусити його або здатися або гинути.

ВИДАВЦІ 'ПРАВДИ' ПРОГРАЛИ ПРОЦЕС

Мають заплатити за очернення тисячу доларів і всі кошти

Вінніпег, 27 квітня. — Суд за очернення, що відбувався тут вчора у найвищому суді цілий день над власниками й видавцями "Правди" та спілкою Вінніпег Принтинг енд Енгрейвинг Компані, яка друкує цю газетку, закінчився вироком судді Донована, на підставі якого обвинувачені мають заплатити т. М. Поповичові тисячу доларів відшкодування за безпідставне очернення його імені, а окрім цього й усі кошти, включаючи й кошти досудового переслухання.

Обвинувачені за очернення були власники й видавці "Правди": Данило Лобай, Том Кобзей, Никола Гандзюк, Іван Слободян, Вікторія Кульчицька, Стефан Хвалібога і Михайло Смит, а також Вінніпег Принтинг енд Енгрейвинг Компані. Перших заступав адвокат В. Свистун, а друкарську спілку заступав адвокат Е. Дж. Трик.

Адвокати обвинувачених, від імені своїх клієнтів визнали, що то, що писала "Правда" про викрадення т. Поповичом адресів "УРВ" і продажі їх є неправдою і безпідставним очерненням і аргументували, що їхні клієнти не мали злого наміру очернити ім'я т. Поповича, а своїм відкликанням очерняючих слів задовільно його перепросили. Адвокат Свистун визнав, що відкликання "може й було неуклюжо написане, але задоволяюче в світлі закона".

Намагання свідка Біберовича, що виступав як знаток мов з боку оборони обвинувачених Д. Лобая і спілки, втрутити у свої свідчення, що Попович є комуністичним провідником, були припинені як такі, що не мають відношення до справи.

Адвокати тов. Поповича, С. Грінберг і В. П. Филмор, аргументували, що так звана апологія, поміщена в "Правді", не була щирим відкликанням, але повторенням очернення загально між українцями шанованого доброго імені т. Поповича.

Суддя Донован, видаючи вирок, заявив, що ця так звана апологія, поміщена в "Правді", не була повна і задовільна. Він завважив, що наука для "Правди" не очерновати невинних людей може бути надто коштовна. Він присудив, що обвинувачені мають заплатити тисячу доларів відшкодування і всі кошти.

ІРЛЯНДСЬКІ БІЙЦІ ЗГИНУЛИ ЗА ДЕМОКРАТІЮ

На фронті коло Мадріду, над рікою Харама, згинули чотири члени інтернаціональної протифашистської бригади. Три з них були з Ірландії, а четвертий, Томас Морис, з Бостону, Масс., США.

ПОМЕР Л. С. БРУЛЕТ, ПРЕЗИДЕНТ САСК. ПШЕНИЧНОГО ПУЛУ

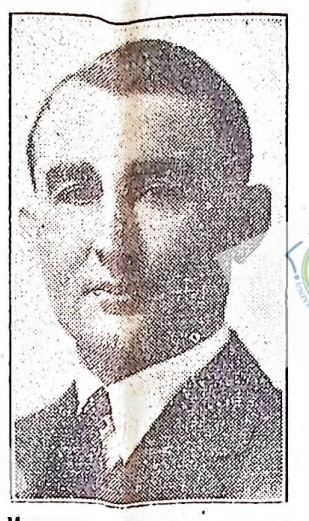

Минулого четверга, вечером, помер в госпіталі у Венкувер, Б. К., Л. С. Брулет, президент Саскечеванського пшеничного пулу. Він мав 51 рік. Хвороба рака була причиною його смерті.

ЗАЯВА ПРОВКОМУ ТУРФДІМ

Цим заявляємо і повідомляємо усі відділи ТУРФДім, Жіночої Секції, Секції Молоді, Юнсекції, Тодовиназу і РЗТ, що на підставі ухваленої резолюції на 14-му провінціональному з'їзді ТУРФДім, в якій говориться що тов. Л. Мигович обов'язково мусить розв'язати спілку фільму з тов. І. Антонюком, вже виконано.

Тов. Мигович вже спілку фільму з Антонюком розв'язав і взяв собі другого спільника, тов. К. Семенчука. Від цього часу товариші Мигович і Семенчук будуть завідувати і висвітлювати радянські фільми в Алберті.

Рівнож заявляємо, що обидва згадані товариші є членами наших Українських робітничо-фармерських організацій. Наше бажання є, щоб наші члени і симпатики популяризували радянські фільми і рівночасно самі на них приходили дивитися.

За Провком ТУРФДім,
О. Шидловський, голова. С. Олексій, секр.

УВАГА! — РЕД ДІР І ОКОЛИЦЯ!

СТАРАННЯМ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ ВИБОРЧОЇ ОКРУГИ СТ. КЛЕМЕНТС

— відбудеться —

В СУБОТУ, 1-ГО ТРАВНЯ, 1937 РОКУ, В УКР. ФАРМЕРСЬКОМУ ДОМІ В РЕД ДІР, МАН.,

СВЯТО ПЕРШОГО ТРАВНЯ

ПРОГРАМА СВЯТА:

МАСОВИЙ МІТИНГ, о 2-ій годині пополудні; о 6-ій годині СПІЛЬНА ВЕЧЕРА; о 8-ій годині ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ, на якому виступить мандоліновий оркестр з Вінніпегу.

Після концерту ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ. До танців буде приграваги оркестр з Вінніпегу.

На масовому мітингу буде промовляти Г. САЛКЕРС Сістефний посол в Провінціональнім Парламенті і АННА БУЛЕР.

Апелюємо до наших членів та симпатиків в Лейді Вуд, Брокенгед, Лібав, Ловленд і інших місцевостях прибути масово!

УВАГА! НЮ-КИЇВСЬКА ОКРУГА! УВАГА!

Оцим повідомляється всі відділи ТУРФДім, ЖС, СМ і ЮС Ню-київської округи, що ОКРУЖНІ НАРАДИ відбудуться в НЕДІЛЮ, 16-го ТРАВНЯ 1937 р., в УРФДомі в НЮ КИЇВ. Початок нарад о 10 годині рано. Всі відділи нашої округи повинні прибути на ці наради.

ПРОГРАМА НАРАД:

1) Відкриття, вибір голови і секретаря.
2) Провірення делегатів.
3) Вибір комісій: організаційно-освітної і резолюційної.
4) Звітна доповідь окружкому про стан відділів ТУРФДім і його секцій.
5) Дискусії і звіти делегатів.
6) Доклад про єдиний фронт і організаційний стан.
7) Дискусії.
8) Засідання комісій.
9) Звіт комісій.
10) Закриття.

На нарадах обговорюватимуться такі питання:

1) Відбути двомісячний курс спільно з вилингдонською округою. Цей курс мав би відбуватися цього року від 15-го червня до 15-го серпня.
2) Підготовка до всекраєвого з'їзду (обговорення висилки делегатів).
3) Будування народного фронту і питання всекраєвого українського конгресу.
4) Вироблення планів на літній сезон.

За Окружком ТУРФДім,
М. Д. САМОЇЛ, секретар.

УВАГА! ПРИНС АЛБЕРТ І ОКРУГА! УВАГА!

ЗАКЛИК

До всіх робітників і фармерів, їхніх політичних партій, трейд-юній, фармерських, мовних і культурних клубів, мирних, безробітних і релігійних товариств; до всіх тих, хто є проти війни, фашизму і незабезпечення; до всіх, хто є за мир, демократію і забезпечення!

Виходьте на МАСОВУ ДЕМОНСТРАЦІЮ робітників і фармерів, яка відбудеться

В НЕДІЛЮ, 2-го ТРАВНЯ, о 2 ГОДИНІ ПОПОЛУДНІ В ПРИНС АЛБЕРТ.

Доченер Першотравневий Комітет складається з представників одинадцятьох організацій: 1. Бабтиська церква; 2. Юнія об'єднаних робітників П.А.; 3. "Піс Грун" П.А.; 4. Міська рада в Принс Алберт; 5. "Мінстріріал Асосіейшон"; 6. С.С.Ф.; 7. Соціальний кредит; 8. Комуністична партія; 9. РЗТ; 10. Тодовиназу; 11. ТУРФДім.

Всі ці організації візьмуть участь в Першотравневій демонстрації. Отже, виходьте всі в цей день коло Робітничого Дому в Принс Алберт.

Демонструйте проти: війни, фашизму і незабезпечення!
Демонструйте за: мир, демократію і забезпечення!

За Об'єднаний Першотравневий Комітет,
І. П. Цаук, Принс Алберт.

Свербіння, Печення і Болі Екзіми

та інших шкірних недуг

МОЖНА ВИЛІКУВАТИ ОДНИМ ПРОБНИМ ЛІКУВАННЯМ ЗА 55 Ц.

Чи Ваша шкіра лупиться з тонесенькими піхурцями, що виділюють водяну матерію і творять шорсткі, свербячі струпи? Або може Ваша шкіра мутніє, тріскає, свербить і пече? Чи те свербіння, печення, біль перешкаджають Вам у Вашій роботі, не дають Вам вночі спати і роблять Вам життя важким?

Якщо так, пишіть мені своє прізвище й адресу, залучіть 55 ц. в монеті або поштовими значками у конверті, а я вишлю Вам зразок мого добре знаного ліку **"ЕЛИКОВА МАСТЬ НА ЕКЗІМУ Ч. 5.** що юже дістав листи похвали і подяки від понад 10,000 людей в Канаді. Раджу Вам: **тільки спробуйте цього ліку — те все.**

Цей лік на шкіру зготовлений І. С. ЕЛИКОМ зареєстрованим аптикарем з Росії й в Канаді, з 31-літною практикою. Якщо відчуваєте яку іншу недугу, лише напишіть до мене у своїй рідній мові, а я порекомендую Вам добрий лік на Вашу слабість.

Масть у Слоїках Правильної Величини — 55 ц., $1.00 і $2.00.

Каталог Елика на різні недуги, в українській мові висилається на бажання даром. — Замовте ще сьогодні.

ELIK'S DRUG STORE, DEPT. F.L.
P.O. Box 273 — 305—20 St. W. — Saskatoon, Sask.

ПОПРАВТЕ БУДИНКИ НА СВОЇЙ ФАРМІ

КОРИСТАЮЧИ З НОВОГО АКТУ

"HOME LOAN IMPROVEMENTS"

Спеціальну увагу уділяється для фармерів. — В нас на складі є різного рода ломбер, "сайдінг", "шінгле", двері і ін. Якщодо умірковане замовлення ми доставляємо безплатно як до 100 миль від Вінніпегу. За цінами ви можете писати до нас у своїй рідній мові.

Winnipeg Lumber & Fuel Co.
362 Johnston Ave. — Winnipeg — Phone 502 113

ЛЯВКИ

імпортовані, висилаємо почтою до всіх частин Канади. Достава гарантована. 65 ц. одна, тузин за $6.50.

ELIK'S DRUG STORE
Dept. FL
Saskatoon, Sask.

ДАРЛІНГ, АЛТА.
Старанням драмгуртка при відділі ТУРФДім в Дарлінг

— відограється —

В ПОНЕДІЛОК, 3-ГО ТРАВНЯ,
о 8.30 годині вечора, представлення під назвою:

"НАЗАР СТОДОЛЯ"

Після представлення відбудеться ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ. Добірна музика. Приходьте самі і кличте своїх знайомих. Вступ: для чоловіків 25 ц., для жінок 10 ц.

УВАГА! ВЕГРЕВИЛ І ОКОЛИЦЯ. УВАГА!

ДЕМОНСТРАЦІЯ ПЕРШОГО ТРАВНЯ

— відбудеться —

В ПОНЕДІЛОК, 3-ГО ТРАВНЯ,
о 2-ій годині пополудні,
у Вегревил, Алта.

Закликається усіх фармерів, фармерок і фармерську молодь з таких околиць: Мондейр, Роял Парк, Вегревил, Ню Київ, Лавой, Плейн Лейк, Ренфорлі, Вест Ренфорлі і ін., взяти масову участь в цій демонстрації.

УВАГА! ШИПИНЦІ І ОКОЛИЦЯ.
Старанням відділів ТУРФДім і Секції Молоді

— відограється —

В ПОНЕДІЛОК, 3-ГО ТРАВНЯ,
о 8-ій годині вечора, в Укр. Фарм. Домі в Шипинцях представлення п.н.:

"Я ВБИВ ЛЮДИНУ"

Після представлення відбудеться ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ. Вступ: 10, 20 і 35 центів.

УВАГА! — УВАГА!
СТОНІ КРІК І ОКОЛИЦЯ.

"БАКС СОШІАЛ" І ТАНЦІ

— відбудуться —

В П'ЯТНИЦЮ, 7-ГО ТРАВНЯ,
в Стоні Крік Гал.

Дохід призначений на допомогу іспанській демократії. Добра музика. Вступ: для чоловіків 25 ц., для жінок пакунки або по 15 ц.

Прогресивне товариство жінок духоборів.

УВАГА! БЕЛІС І ОКРУГА!

ОКРУЖНЕ СВЯТО ПЕРШОГО ТРАВНЯ

— відбудеться —

В НЕДІЛЮ, 9-ГО ТРАВНЯ,
в Беліс, Алта.

Закликаємо усі наші відділи взяти масову участь в цьому святі. Відділи, які відсвяткують це свято в неділю, 1-го травня, повинні зпогуляризувати окружне свято, яке відбудеться в неділю, 9-го травня.

УВАГА! ВОХ І ОКОЛИЦЯ.
Старанням відділу ТУРФДім у Вох відбудеться з нагоди ПЕРШОГО ТРАВНЯ

МАСОВИЙ МІТИНГ

В НЕДІЛЮ, 2-ГО ТРАВНЯ,
о 2-ій годині пополудні, в Укр. Фарм. Домі у Вох.

Після мітингу відограється представлення на одну дію п.н. "МАНДРІВНИК".

В цьому святі повинні взяти участь відділи з таких місцевостей: Вох, Опал і Ентон Лейк. Закликаємо фармерів, фармерок і фармерську молодь з вище згаданих місцевостей взяти масову участь в цьому святі.

УВАГА! ВОХ І ОКОЛИЦЯ.
Старанням відділу ТУРФДім у Вох

— відограється —

В ПОНЕДІЛОК, 3-ГО ТРАВНЯ,
о 8-ій годині вечора, в Укр. Фарм. Домі у Вох, дуже гарну драму в 4-ох діях п.н.:

"ЗА ПРАВДУ І ВОЛЮ НАРОДА"

Не оміньте нагоди побачити цю дуже цікаву і повчаючу драму.

Після представлення відбудеться ЗАБАВА. Приходьте самі і кличте своїх сусідів.

УВАГА!

БРОКЕНГЕД І ОКОЛИЦЯ!
Старанням відділу ТУРФДім в Брокенгед, Ман.

— відбудеться —

В НЕДІЛЮ, 2 ТРАВНЯ, 1937 Р.
в Фармерському Домі в Брокенгед

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ

На концерті виступить мандоліновий оркестр з Вінніпегу (Нойнт Доглес) і спортовики.

Після концерту відбудеться забава з танцями.

Початок о 8.30 год. вечора.

ПЕРЕСТАНЬТЕ ТЕРПІТИ

Еликів Чай ч. 4 може Вам це зробити!

Скільки то людей безпотрібно зносить муки через ревматизм, ломбаго, екзіму та інші болячі недуги крови й шкіри, а особливо від болячок, прищів і висипок. Лікарі скажуть Вам, що багато таких недуг спричинені нерегулярним злечищеною кровю і що Ви мусите подбати про те, щоб у Вашому організмі постійно циркулювала течія чистої крові. Еликів чай ч. 4 (старокрайовий лік з лікуючих зіль) вилікував безліч хворих. Він усуває всі трійлиї елементи з крові і є найліпшим чинником, прищертаны і зміцнюваним здоров'я. — Ціна $2.00 велика пачка, пробна 50 ц. Гарантуємо, що поможе або звертаємо гроші. Замовте зараз.

Каталог Елика на різні недуги, в українській мові, висилається на бажання даром.

ELIK'S DRUG STORE, Dept. FL,
305—20 St. W., Saskatoon, Sask.

ОГЛЯД ЦІН ФАРМ. ПРОДУКТІВ

Коли газета йде до друку, ціни є такі:

Пшениця ч. 1 (тверда)	1.28	На доставу в травні	1.27½
Пшениця портери ч. 1	1.27¾	На доставу в липні	1.24
Пшениця портери ч. 2	1.25	Овес найліпший ч. 2	.54¾
Пшениця портери ч. 3	1.20¾	Овес число 3	.51¾
Пшениця портери ч. 4	1.18¾	Овес пожива ч. 1	.53¾
Пшениця портери ч. 5	1.12½	Овес пожива ч. 2	.50¾
Пшениця портери ч. 6	1.04½	Ячмінь двограний	.72
Пшениця "Фід"	.82½	Ячмінь шестигранний	.90
Пшениця "Ґарнет" ч. 1	1.23	Число 3 "Сідоблю"	.83
Пшениця "Ґарнет" ч. 2	1.22	Жито ч.ч. 1 і 2	1.07½
Дорум пшениця ч. 1	1.29½	Жито число 3	.97½
Дорум пшениця ч. 2	1.21½	Лен число 1	[illegible]

ЖИВИЙ СКОТ:

Бики вибрані до 1,050 фунтів ваги	від 7.75	до	8.50
Бики добрі	від 6.50	до	7.50
Бики середні (мідіюм)	від 5.00	до	6.00
Бики звичайні (комон)	від 4.00	до	4.50
Бики вибрані понад 1,050 ф. ваги	від 8.00	до	9.00
Бики добрі	від 6.50	до	7.50
Бики середні (мідіюм)	від 5.00	до	6.00
Бики звичайні (комон)	від 4.00	до	4.50
Ялівки вибрані	від 6.50	до	7.50
Ялівки добрі	від 5.25	до	6.25
Ялівки середні (мідіюм)	від 4.00	до	4.75
Ялівки звичайні (комон)	від 3.00	до	3.75
Телята годовані вибрані	від 7.50	до	8.50
Телята годовані добрі	від 6.50	до	7.00
Телята годовані середні (мідіюм)	від 5.00	до	6.00
Телята молочні ("віа")	від 5.50	до	6.50
Телята молочні—звичайні і середні	від 3.00	до	5.00
Корови добрі (гуд)	від 4.50	до	5.25
Корови середні (мідіюм)	від 3.25	до	4.25
Корови звичайні (комон)	від 2.75	до	3.75
Корови худі (кенерс і катерс)	від 1.75	до	2.75
Бугаї добрі (гуд)	від 3.00	до	4.00
Бугаї звичайні (комон)	від 2.50	до	2.75

БИКИ І ЯЛІВКИ НА ГОДІВЛЮ І ОТОВЩЕННЯ:

Бики на годівлю і отовщення	від 4.00	до	5.00
Ялівки на отовщення	від 2.75	до	3.75
Дійні корови	від 20.00	до	45.00

Свині вибірні на бейкон $1.00 премії від штуки:

Свині добрі для бейкону			8.40
Свині тяжкі			7.90
Свині дуже тяжкі			7.25
Свині легкі і до годівлі	від 7.00	до	8.00
Льохи ч. 1 і 2			6.50
Ягнята найліпші	від 8.50	до	8.75
Ягнята звичайні	від 5.00	до	6.00
Барани	від 6.50	до	7.50
Вівці найліпші	від 2.50	до	3.50
Вівці тяжкі			2.00
Вівці звичайні			1.50

Яйця "А" грейд великі, 30 ц. дюж.; "А" грейд середні 15 ц.; "Б" грейд 13 ц.; "С" грейд 11 ц.

Масло 23 ц. фунт. Цукор 100-фунтовий мішок $5.85.

Мука 98-фунтовий мішок $3.80. Поридж 80-фунтовий мішок $3.65.

Шкіри 9 ц. фунт. Вовна від 13 до 14 ц. фунт.

Сенека корінці, сухі, від 35 до 36 ц. фунт.

Шерсть з кінських хвостів від 37 до 38 ц. фунт.

ДО ВІДДІЛІВ І ПРЕСКОМІВ УРФМО

Останнього року видавництво вислало до відділів і прескомів УРФМО певне число примірників "ІСТОРІЇ ПЕРШОГО ТРАВНЯ". Увесь склад цієї брошури у видавництві вже вичерпаний.

Проситься ті відділи, в яких ще залишилося велике число цих брошур і за які вони ще не заплатили, звернути їх негайно до видавництва.

Адміністрація РФВТ.

НАЧЕ РОДИННИЙ ЛІКАР В ХАТІ

Блекгавк Індіанський Линимент (Ретеленейк Ойл), це славний старий індіанський линимент, який дає неймовірно швидку поміч на всякогорода болі. Тисячі людей вживали цей линимент довгі роки і вважають його за свого родинного лікаря в хаті, готового безпроволочно принести поміч від таких тортур, як ревматизм, ломбего, сапгіка, затвердлі сустави, біль в крижах, звихнення, напруження, біль зубів, біль вух, біль голови, потовчення, опухнення, укушення мухами, простуда, біль горла, астма, катар і т. ін.

Не терпіть ані дня довше від цих докучливих болів; дістаньте Блекгавка Індіанський Линимент (Ретеленейк Ойл)... СЬОГОДНІ!

Ця спеціальна оферта призначена на ОБМЕЖЕНИЙ ЧАС. Продають $1.00 на одну регулярну $1.00 пляшку Блекгавка Індіанського Линименту (Ретеленейк Ойл) а ми вишлемо ДАРОМ

Або $1.00 величини коробку Блекгавка "Блад енд Блд Тонік", знаменитий для прочищення системи, який усуває здвердженні, порріїс і інші звичайні болі і дає нову енергію і здоров'я;

Або $1.00 величини коробку Блекгавка пілулок для жолудка, чудове нове жолудкове средство, яке швидко приносить поміч від нестравності, болів коло серця, жолудкових клопотів, асідоси і т. ін.

Купуйте у свого аптекаря, або пишіть сьогодні до

Blackhawk Indian Remedy Co.
Dept 100
1536 Dundas St.
W., Toronto.

ALBERTA TANNERY

Приміщена на Стокярд дорозі, при Форт Трейл

6125—129 AVE.
NORTH EDMONTON.
ALBERTA

Гарбарі ремено на упряж, лейси, серовець і ровіїв. Найліпші ціни. Український управитель.

Пишіть по цінник.

ШКІРИ І ГАРНЕСИ

Ми виправимо для вас шкіру на гарнес, ремінь, сировець, линиш і роб. Маємо гарнеси на продаж. Робимо і продаємо по умірковaних цінах. Пишіть і посилайте шкіри до:

YORKTON TANNERY CO.
YORKTON, SASK.

M. SHORES & SONS

(Попередно — SHORE BROS.)

Маємо на продаж великий склад ПАЛЬТНИХ ШИВІЙ, ОДЕЯЛ, ЛИСТІВ і ЧИСТЕЙ по умірковaних цінах, а поштовим ордером.

Телефонуйте 55 611

(Мас Ейрвуд і МакГреґор)
566 SELKIRK AVE., WINNIPEG, MAN.

УВАГА! ФАЛГЕР І ОКОЛИЦЯ.

Старанням відділів Комуністичної партії в Фалгер і околиці відбудеться на 1-го травня, в Фалгер, перший **МАСОВИЙ МІТИНГ І ДЕМОНСТРАЦІЯ.** В цій французькій території ми орґанізували недавно 6 нових відділів Комуністичної партії, з яких 98% є французи. Ми закликаємо усі прогресивні організації взяти участь в цій демонстрації. На мітингу говоритимуть промовці в французькій і англійській мовах. За ближчими інформаціями пишіть на таку адресу:

VICTOR CAPRON
P. O. FALHER, ALTA.

ОДНА НЕБЕЗПЕКА

яка закрадається до вашого організму і підкопує ваше здоров'я, це одна слабість. Коли ви ще сьогодні не злобіжаєте, це може спричинити всякі інші недуги. Маємо старокрайові ліки на такі недуги: —

Застуда. Ціна	$1.00
Ломлення в костях. Ціна	$1.00
Біль голови. Ціна	$1.00
Утрата мужеської сили. Ціна	$2.00
На очищення крови. Ціна	$1.00
Жіночеві слабости і запалення	$1.50
Бігунки. Ціна	$1.00
Грудні недуги, серця і печення	$1.25
Дихавиця. Ціна	$1.50
Ревматизм. Ціна	$1.50
Біль горла. Ціна	$1.00

Маємо на складі ліки на всякі інші слабості. Замовлення пишіть в реєстрованім листі або мані-ордером. На С. О. Д. не висилаємо. Адреса:

Canadian Distributors, Box 3632, Station B, Winnipeg, Man.